

KØBENHAVNS BYRET DOM

afsagt den 31. oktober 2025

Sag BS-12694/2022-KBH

Civilstyrelsen
(advokat Paw Bladt Fruerlund)

mod

Sagsøgte
(advokat Jan Hansen)

Denne afgørelse er truffet af dommerne Dommer 1, Dommer 2 og Dommer 3.

Sagens baggrund og parternes påstande

Retten har modtaget sagen den 30. marts 2022.

Sagen vedrører en prøvelse af Advokatnævnets kendelse af 16. december 2021, hvorved Sagsøgte blev frakendt retten til at udøve advokatvirksomhed i et år.

Civilstyrelsen har nedlagt principal påstand om, at Sagsøgte frakendes retten til at udøve advokatvirksomhed i et år, subsidiært at Sagsøgte pålægges en mindre sanktion efter rettens bedømmelse.

Sagsøgte har nedlagt principal påstand om frifindelse, subsidiært at Sagsøgte pålægges en mindre sanktion i form af bøde.

Begge parter har anført, at såfremt Advokatnævnets kendelse stadfæstes, nedlægges påstand om, at anke har opsættende virkning.

Oplysningerne i sagen

Af Advokatnævnets kendelse af 16. december 2021 fremgår:

”...

KENDELSE

Ved anklageskrift af 15. oktober 2019 har Advokatrådet indklaget

Sagsøgte

for Advokatnævnet, jf. retsplejelovens § 143, stk. 2, for

tilsidesættelse af advokatpligterne, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

ved i perioden fra den 20. november 2014 til den 13. december 2016 som advokat i forbindelse med førelse af tre skattesager for Person 1, Person 2 og Person 3 at have misbragt en offentlig tilskudsordning ved at søge og modtage omkostningsgodtgørelse, der lå langt ud over, hvad der efter LBK nr. 1267 af 12/11/2015, skatteforvaltningsloven, kapitel 19, var berettiget, idet han bibragte SKAT den urigtige opfattelse dels, at han havde udført arbejde svarende til den ansøgte godtgørelse, og dels at han, som reglerne kræver, opkrævede sine klienter for deres andel, alt hvorved han påførte SKAT et betragteligt tab.

subsidiært

ved i perioden fra den 20. november 2014 til den 13. december 2016 som advokat i forbindelse med førelse af tre skattesager med offentlig tilskudsordning for Person 1, Person 2 og Person 3 at have opkrævet salærer, som er åbenbart i strid med retsplejelovens § 126, stk. 2's krav om rimelighed.

Parternes påstande:

Advokatrådet har principalt nedlagt påstand om, at Sagsøgte frakendes retten til at udøve advokatvirksomhed indtil videre, jf. retsplejelovens § 147 c, stk. 8, subsidiært i en af Advokatnævnet fastsat periode.

Advokatrådet har endvidere nedlagt påstand om, at Sagsøgte pålægges at betale omkostningerne til den udpegede forsvarer.

Forsvareren, Advokat 1 har principalt nedlagt påstand om, at Sagsøgte frifindes.

Advokat 1 har endvidere påstået frifindelse over for påstanden om betaling af omkostninger til den udpegede forsvarer, subsidiært at Sagsøgte kun skal betale en del heraf.

Sagsfremstilling:

Sagsøgte er født i 1964 og fik advokatbeskikkelse den 2. oktober 2000. Han deponerede sin beskikkelse den 17. oktober 2000 og fik den genudleveret den 2. oktober 2006.

Advokatnævnet afsagde henholdsvis den 27. september 2017 og den 25. marts 2019 i alt tre kendelser mod Advokatfirma 1 i sager, hvor SKAT (nu Skattestyrelsen) i forbindelse med krav om omkostningsgodtgørelse havde klaget over advokatselskabets salærer på i alt 1.983.837,50 kr. inkl. moms. Advokatnævnet nedsatte det samlede salær til i alt 450.000 kr. inkl. moms.

I skattesagen for Person 1, hvor Advokatfirma 1 havde opkrævet et salær på 696.600 kr. inkl. moms, nedsatte Advokatnævnet ved kendelse af 27. september 2017 (sags nr. 2016-3586) salæret til 200.000 kr. inkl. moms.

I skattesagen for Person 2 havde Advokatfirma 1 opkrævet et salær på 505.100 kr. inkl. moms for bistand med en byretssag og 266.875 kr. inkl. moms for bistand med en landsretssag. Advokatnævnet nedsatte ved kendelse ligeledes af 27. september 2017 (sagsnr. 2017-796) salæret for byretssagen til 100.000 kr. inkl. moms og salæret for landsretssagen til 50.000 kr. inkl. moms.

I skattesagen for Person 3, hvor Advokatfirma 1 havde opkrævet et salær på 515.262,50 kr. inkl. moms, nedsatte Advokatnævnet ved kendelse af 25. marts 2019 (sagsnr. 2018-1605) salæret til 100.000 kr. inkl. moms.

Sagsøgte førte de tre skattesager under sm ansættelse hos Advokatfirma 1. Sagerne omhandlede registreringsafgift på henholdsvis en bil og to motorcykler.

Advokatrådet har til sagen oplyst, at Advokatrådets sekretariat anmodede om aktindsigt i Advokatnævnets salærsager rejst af SKAT, og at de på den baggrund blev bekendt med sagerne.

Advokatrådets sekretariat anmodede herefter over en periode Sagsøgte om oplysninger vedrørende sagerne, hvorefter Advokatrådets sekretariat modtog de i sagen fremlagte sagskontokort.

Advokatrådet indgav den 15. oktober 2019 anklageskrift til Advokatnævnet. Samme dag indgav Advokatrådet politianmeldelse til Københavns Politi mod Sagsøgte for bedrageri, jf. straffelovens § 279.

Københavns Politi, Afdelingen for økonomisk kriminalitet v/ politiassistent Person 4, oplyste den 30. september 2020 til Advokatrådets sekretariat, at sagen fortsat afventede at blive tildelt en efterforsker.

Advokatrådets sekretariat oplyste den 10. november 2021, at sagen ifølge Københavns Politi afventede juridisk vurdering i Advokaturen for Økonomisk Kriminalitet, og at det ikke var muligt at få oplyst, hvornår denne vurdering kunne forventes afsluttet.

Ved e-mail af 23. november 2021 oplyste Advokatrådets sekretariat, at sekretariatet havde modtaget en afgørelse fra Københavns Politi, hvorefter Københavns Politi havde besluttet ikke at fortsætte efterforskningen jf. retsplejelovens § 749, stk. 1. Advokatrådets sekretariat havde besluttet ikke at påklage afgørelsen til Statsadvokaten i København.

Advokatnævnets berostillelse af sagsbehandlingen:

Efter anmodning fra Sagsøgtes forsvarer, Advokat 1, satte Advokatnævnet den 5. februar 2020 sagsbehandlingen i bero.

Ved brev af 16. april 2020 anmodede Advokat 2 på vegne af Advokatrådet om, at Advokatnævnet genoptog sagsbehandlingen.

Efter at have modtaget et skriftligt indlæg af 1. juni 2020 fra Advokat 1, som påstod fortsat berostillelse af sagen, samt en status på den politimæssige sag besluttede et flertal af Advokatnævnet at igangsætte skriftvekslingen, hvilket blev meddelt parterne ved brev af 2. november 2020.

Ved brev af 24. november 2020 anmodede Advokat 1 Advokatnævnet om at genoverveje beslutningen om at igangsætte skriftvekslingen, hvilket blev afvist.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 12 medlem-mer.

Ved sagens behandling mødte anklageren, Advokat 2, og forsvareren, Advokat 1. Sagsøgte gav personligt fremmøde.

Parterne tilkendegav, at de ønskede sagen fremmet.

Sagsøgte ønskede ikke at afgive forklaring.

Parternes anbringender og procedure:

Advokatrådet:

Det principale forhold

Advokat 2 har til støtte for den nedlagte påstand bl.a. gjort gældende, at reglerne om omkostningsgodtgørelse udgør en af grundstenene inden for det skatteretlige klagesystem, hvilken ordning virker til fordel for skatteyderen og retssikkerheden. En helt central forudsætning for at anvende ordningen er, at skatteyderen de facto betaler eller skal betale for den sagkyndige bistand, jf. skatteforvaltningslovens § 52. Endvidere skal udmåling af omkostningsgodtgørelse basere sig på et reelt omkostningsforbrug hos den skattepligtige. Det påhviler som udgangspunkt Sagsøgte at bevise, at dennes klient har betalt eller været forpligtet til at betale for Sagsøgtes arbejder, der er forudsætningen for at få godtgjort omkostninger. Dette fremgår bl.a. af Landsskatterettens afgørelse af 4. maj 2016, som gengivet i Tfs 2016.457.

Advokat 2 har endvidere gjort gældende, at sagens oplysninger indikerer, at klienterne i de tre sager slet ikke eller i et meget begrænset omfang har skullet opkræves omkostninger for Sagsøgtes arbejder med sagerne, at den til-tænkte udmåling af omkostningsgodtgørelse ikke baserede sig på et reelt omkostningsforbrug hos klienterne, og at der er sket en systematisk overfakturering af sagerne med det formål, at Sagsøgte i stedet i det hele har henholdt sig til det offentlige for sine salærkrav. Ved den udviste adfærd har Sagsøgte bevirket, at SKAT har udbetalt godtgørelse til Sagsøgte, på trods af, at forudsætningerne herfor ikke var opfyldt. Dette er groft misbrug af ordningen og en særdeles grov tilsidesættelse af Sagsøgtes pligter som advokat, jf. retspleje-lovens § 126, stk. 1.

Ad Skattesagen for Person 1

For så vidt angår skattesagen for Person 1 har Advokat 2 bl.a. anført, at det af sagskontokort fremgår, at SKAT samlet har indbetalt 367.824,08 kr. inkl. moms til Sagsøgte, men at Sagsøgtes klient, Person 1, har betalt 0,00 kr. inkl. moms for Sagsøgtes bistand. Dette på trods af, at indbetalinger fra SKAT var baseret på et omkostningsniveau for klienten i niveauet 696.600 kr. inkl. moms.

Advokat 2 har endvidere anført, at Sagsøgte faktuurerede sine arbejder i perioden oktober 2014 til december 2016, hvoraf størstedelen af arbejderne blev faktureret i 2014 og 2015. Af udskrift fra anonymiseret gældbog i konkursboet efter Person 1 synes at fremgå, at der i perioden fra marts 2010 til august 2015 er anmeldt krav for over 100.000.000 kr. i konkursboet efter Person 1, men at Sagsøgte ikke ses at have anmeldt noget krav.

Advokat 2 har derfor opfordret Sagsøgte til at dokumentere, at dennes klient har betalt for Sagsøgtes bistand, samt at redegøre for og dokumentere, hvilke bestræbelser han har haft med at inddrive tilgodehavendet hos klienten i form af korrespondance, rykkerprocedure(r), iværksættelse af retslige skridt/inddrivelsesskridt mv.

Det er Advokat 2's opfattelse, at Sagsøgte ikke behørigt har opfyldt Advokatrådets opfordringer. Således vedrører de fremlagte bilag A-C

afregninger for arbejder, der ikke danner grundlag for nærværende klagesag, ligesom bi-lag C ikke dokumenterer en selvstændig betaling for klienten men en videreoverførsel af et beløb modtaget i omkostningsgodtgørelse fra SKAT. Af bilag D, F og G fremgår, at bi-lagene vedrører fakturaer, der ikke danner grundlag for nærværende klagesag. Af bilag H fremgår, at advokatselskabet rykkede klienten for betaling af et udestående på 105.399,07 kr., på trods af at Sagsøgtes tilgodehavende i henhold til dennes eget bogholderi på dette tidspunkt udgjorde i niveauet 390.000 kr. Af bilag I synes at fremgå, at klienten ikke betalte for Sagsøgtes arbejder, og at ind-drivelsesprocessen over for klienten blev afsluttet mod klientens underskrivelse af godtgørelsesanmodninger til brug for anvendelsen af reglerne om omkostningsgodtgørelse.

Advokat 2 har herefter gjort gældende, at det under sagen proces-suelt må lægges til grund, at Sagsøgte ikke har modtaget klientindbetaling ud over, hvad der fremgår af sagskontokortet, at Sagsøgte ikke har søgt sine tilgodehavender vedrørende sagen inddrevet over for klienten, og at klienten ikke har betalt eller været forpligtet til at betale for Sagsøgtes arbejder i et omfang, der er overensstemmende med det af Sagsøgte over for SKAT oplyste honorarkrav.

Ad Skattesagen for Person 2

For så vidt angår skattesagen for Person 2 har Advokat 2 bl.a. anført, at det af sagskontokort fremgår, at SKAT samlet har indbetalt 388.120,62 kr. inkl. moms til Sagsøgte, men at Sagsøgtes klient, Person 2, i perioden august 2014 til december 2016 alene indbetalte i alt 3.000 kr. inkl. moms for Sagsøgtes bistand. Dette på trods af, at indbetalinger fra SKAT var baseret på et omkostningsniveau for klienten i niveauet 770.000 kr. inkl. moms.

Advokat 2 har derfor opfordret Sagsøgte til at dokumentere, at klienten har foretaget klientindbetalinger udover de 3.000 kr. inkl. moms, der fremgår af sagskontokortet, samt hvilke bestræbelser Sagsøgte har haft med at inddrive tilgodehavendet hos klienten i form af korrespondance, rykkerprocedure(r), iværksættelse af retslige skridt/inddrivelsesskridt mv.

Det er Advokat 2's opfattelse, at Sagsøgte ikke be-hørigt har opfyldt Advokatrådets opfordringer. Af bilagene J-K synes at fremgå, at klienten i perioden fra december 2016 til juli 2018 har indbetalt i alt 28.500 kr., og at mel-lemværendet mellem Sagsøgte og klienten blev forligt mod klientens betaling af yderligere 45.000 kr., der skulle afdrages over en periode. Det fremgår ikke af bilagene J-K, hvorvidt klienten rent faktisk har foretaget yderligere indbetalinger ud over de anførte 28.500 kr. Sagsøgte har således alene redegjort for, at klienten enten betalte eller syntes at være forpligtet til at betale en yderst beskedent andel af det honorarkrav, som Sagsøgte oplyste over for SKAT.

Dette understøtter, at klienten ikke har betalt eller været forpligtet til at betale for Sagsøgtes arbejder i et omfang, der er overensstemmende med det af Sagsøgte over for SKAT oplyste honorarkrav.

Ad Skattesagen for Person 3

For så vidt angår skattesagen for Person 3 har Advokat 2 bl.a. anført, at det af sagskontokort fremgår, at SKAT samlet har indbetalt 258.857,05 kr. inkl. moms til Sagsøgte, men at Sagsøgtes klient, Person 3, i perioden fra januar 2015 til april 2019 alene har indbetalt 17.500 kr. inkl. moms til Sagsøgte, hvoraf 15.000 kr. inkl. moms var til dækning af Sagsøgtes honorar. Dette på trods af, at indbetalinger fra SKAT var baseret på et omkostningsniveau for klienten på 515.262,50 kr. inkl. moms.

Advokat 2 har derfor opfordret Sagsøgte til at dokumentere, at klienten har foretaget klientindbetalinger udover de 17.500 kr. inkl.

moms, der fremgår af sagskontokortet, samt hvilke bestræbelser Sagsøgte har haft med at inddrive tilgodehavendet hos klienten i form af korrespondance, rykkerprocedure(r), iværksættelse af retslige skridt/inddrivelsesskridt mv.

Det er Advokat 2's opfattelse, at Sagsøgte ikke be-hørigt har opfyldt Advokatrådets opfordringer. Af det fremlagte bilag L fremgår, at ad-vokatselskabet den 6. december 2018 rykkede klienten for betaling af et udestående på 149.108,30 kr., på trods af, at Sagsøgtes tilgodehavende i henhold til dennes eget bogholderi på dette tidspunkt udgjorde i niveauet 395.000 kr. Det fremgår endvidere, at klienten den 7. marts 2019 blev rykket for betaling af et udestående på 173.254,47 kr. på trods af, at Sagsøgtes tilgodehavende i henhold til dennes eget bogholderi på dette tidspunkt udgjorde i niveauet 330.000 kr. Yderligere fremgår det, at udeståendet den 25. juni 2019 var nedskrevet til 50.000 kr. efter nedsæt-telse af salæret, og at advokatselskabet den 13. august 2019 rykkede for klientens indbeta-ling af et udestående på 44.186,44 kr.

Sagsøgte har med det fremlagte bilag L alene redegjort for og doku-menteret, at klienten enten betalte eller syntes at være forpligtet til at betale en yderst be-skeden andel af det af Sagsøgte oplyste honorarkrav over for SKAT. Det fremgår ikke af bilagene, hvorvidt klienten rent faktisk har foretaget yderligere ind-betalinger udover de 17.500 kr. inkl. moms.

Dette understøtter, at Sagsøgte ikke har modtaget klientindbetalinger udover, hvad der fremgår af sagskontokortet, og at klienten ikke har betalt eller været forpligtet til at betale for Sagsøgtes arbejder i et omfang, der er over-ensstemmende med det af Sagsøgte over for SKAT oplyste honorar-krav.

Det subsidiaire forhold

Advokat 2 har til støtte for det subsidiaire forhold bl.a. gjort gæl-dende, at Advokatnævnet ved nærværende klagesag ikke skal tage stilling til størrelsen på de af Sagsøgtes beregnede salærer. Dette spørgsmål er endeligt af-gjort. Advokatnævnet skal derimod tage stilling til Sagsøgtes adfærd i forbindelse med dennes salærberegning og anvendelse af reglerne om omkostningsgodt-gørelse, herunder om den udviste adfærd og salærberegning er i overensstemmelse med retsplejelovens § 126, stk. 1, og reglerne om god advokatskik.

Advokat 2 har i den forbindelse gjort gældende, at en advokats til-sidesættelse af retsplejelovens § 126, stk. 2, tillige kan udgøre en tilsidesættelse af retsplej-elovens § 126, stk. 1, og at Advokatnævnets kendelser kan indgå i vurderingen af, hvor-vidt Sagsøgtes adfærd i forbindelse med dennes salærberegning er i overensstemmelse med reglerne om god advokatskik.

Den omstændighed, at Advokatnævnets salærkendelser måtte være efterlevet af Sagsøgte eller dennes daværende advokatselskab, legitimerer ikke den af Sagsøgte udviste adfærd.

Sanktionsudmålingen

Advokat 2 har til støtte for påstanden om frakendelse bl.a. gjort gældende, at Sagsøgte har tilsidesat grundlæggende advokatpligter i et sådant omfang og med sådan grovhed, at det må antages, at han fremover ikke vil kunne drive advokatvirksomhed på forsvarlig måde.

Den omstændighed, at forseelserne er begået i perioden november 2014 til december 2016, bør ikke i sig selv få betydning ved sanktionsudmålingen. Der er herved henvist til, at nærværende sag er foranlediget af en række salærkendelser fra Advokatnævnet, hvis seneste kendelse blev afsagt den 25. marts 2019, og at Advokatrådet blev bekendt hermed på baggrund af en aktindsigt hos Advokatnævnet. Advokatrådet anmodede herefter om

yderligere oplysninger fra Sagsøgte, hvilket gav anledning til, at an-klageskriftet blev indleveret den 15. oktober 2019.

Det bestrides, at klagesagens forløb og forventede sagsbehandlingstid bør føre til en midlertidig sanktion, jf. bl.a. U2016.1221H. Det bemærkes i den forbindelse bl.a., at klagesagen har været sat i bero efter anmodning fra Sagsøgte, at klagesagen ikke er ukompliceret, at der ikke under Advokatnævnets behandling har været tale om en egentlig "død periode," og at 9 klagesagen på nuværende tidspunkt kan afsluttes inden for de tidsmæssige rammer af U2016.1221H (22 måneder).

Sagsøgte:

Det principale forhold

Advokat 1 har til støtte for påstanden om frifindelse bl.a. gjort gældende, at det bestrides, at Sagsøgte bibragte SKAT en urigtig opfattelse i forbindelse med ansøgningerne om omkostningsgodtgørelse på vegne af Advokatfirma 1, og at han i øvrigt havde til hensigt at misbruge en offentlig tilskudsordning. Advokatrådet har ikke på nogen måde løftet bevisbyrden for, at der er sket et misbrug af tilskudsordningen, og politiet har da også stoppet efterforskningen.

Advokatfirma 1 opkrævede i de tre omhandlende skattesager et salær, som Advokatfirma 1 på fakturerings tidspunktet anså for at være berettiget. Det forhold, at Advokatnævnet nedsatte salæret, medfører imidlertid ikke, at Sagsøgte på tidspunktet for ansøgningen om omkostningsgodtgørelse bibragte SKAT en urigtig opfattelse af, at der var udført arbejde svarende til den ansøgte godtgørelse, uden at dette var tilfældet. Der var alene afregnet den tid, som var registreret på sagerne, idet det dog bemærkes, at der var registreret et større tidsforbrug, end det fakturerede salær, som dannede grundlag for omkostningsgodtgørelse.

Advokat 1 har endvidere anført, at det ikke fremgår af kontokortene, at der ikke er sket opkrævning hos klienterne. Det fremgår derimod af kontokortene, at klienterne ikke har betalt deres fulde andel af salæret på tidspunktet for udtrækket fra bogholderiet. Der er ikke i det fremlagte materiale belæg for Advokatrådets påstand om, at Sagsøgte eller Advokatfirma 1 ikke skulle have haft til hensigt at opkræve klienterne deres andel af salæret. Det er en betingelse, at det kan dokumenteres, at omkostninger for klient skal betales ifølge faktura fra advokat eller anden rådgiver. SKAT juridiske vejledning indeholder i afsnit A.A.13.13 en beskrivelse af den dokumentation, der skal indsendes i forbindelse med ansøgning om omkostningsgodtgørelse. Det bemærkes, at det ikke er en betingelse for ansøgning om omkostningsgodtgørelse, at klienterne faktisk har betalt deres andel af salæret på ansøgningstidspunktet.

De kontokort, som Advokatrådet har fremlagt vedrørende Person 1 og Person 2, er ikke retvisende, idet tilbagebetalingen til SKAT ikke fremgår af disse. Efter det for Sagsøgte oplyste har Person 2 efterfølgende foretaget indbetaling til Advokatfirma 1, hvilket heller ikke fremgår af de fremlagte kontokort.

Det bestrides, at Sagsøgte påførte SKAT et betragteligt tab. SKAT klagede over salæret til Advokatnævnet, hvorved Advokatnævnet nedsatte salæret. Efter det for Sagsøgte oplyste har Advokatfirma 1 tilbagebetalt den andel af salæret, som ifølge Advokatnævnets kendelser var uberettiget. SKAT har således ikke lidt et betragteligt tab som påstået af Advokatrådet.

I relation til de fremsatte opfordringer har Advokat 1 anført, at det henset til den lange tid, der er gået, siden begivenhederne i de tre anførte sager fandt sted, samt den omstændighed, at Sagsøgte siden har skiftet advokatkontor, har været forbundet med vanskeligheder at fremskaffe den fornødne dokumentation omkring sagerne.

Ad Skattesagen for Person 1

I relation til sagen vedrørende Person 1 har Advokat 1 bl.a. anført, at det er korrekt, at der ikke er opkrævet depositum fra Person 1.
 Det bestrides imidlertid, at Sagsøgte ikke krævede betaling fra Person 1 for sit arbejde. Det er klart, at der på baggrund af Person 1's økonomiske situation objektivt set var en større risiko for, at salæret ikke ville blive (retti-digt) betalt af klienten. Sagsøgte havde imidlertid repræsenteret Person 1 i en anden skattesag tidligere, som Sagsøgte havde vundet for ham. Henset til det forudgående samarbejde med Person 1 og i øvrigt efter en samlet vurdering af forholdene valgte Advokatfirma 1 at bi-stå Person 1 med en yderligere skattesag, uagtet Person 1's økonomiske situation på daværende tidspunkt. Det kan imidlertid ikke på baggrund af Person 1's situation uden videre lægges til grund, at Sagsøgte ikke havde til hensigt om at opkræve et salær hos Person 1, men derimod alene at oppebære betaling fra SKAT i form af omkostningsgodtgørelse. Det bestrides i denne sammenhæng, at konkursramte personer med manglende eller ringe betalingssevne ikke skal have mulighed for at søge advokatbistand i en skattesag, eller at der under førelse af en sådan skattesag ikke skulle være mulighed for at ansøge om omkostningsgodtgørelse, uden at der er sikkerhed for betaling.

Til opfyldelse af opfordringerne fremlægges bilag A, som er en e-mailkorrespondance fra 2011 omkring betaling ved opstart af sagen. Ifølge e-mail af 12. november 2012, bilag B, fra Person 1 til Sagsøgte, indbetalte Person 1 12.500 kr. Af e-mail af 11. november 2013, bilag C, fremgår, at der blev indbetalt 70.000 kr. fra Person 1. Af brev af 17. september 2014, bilag D, fremgår Sagsøgtes anmodning om omkostningsgodtgørelse på vegne Person 1. I e-mail af 4. juli 2017, bilag E, anmodedes om betaling af 17.500 kr. Den 8. november 2017, bilag F, fremkom afgørelse fra Skatteankestyrelsen om 100 % dækning af Person 1's omkostninger til sin rådgiver. I brev af 21. november 2017, bilag G, fra SKAT til Person 1 oplystes om 100 % omkostningsgodtgørelse. I brev af 19. juli 2018, bilag H, fra Advokatfirma 1 blev Person 1 rykket for indbetaling af 105.399,07 kr. I e-mail af 30. august 2018, bilag I, fremgår, at sagen blev sat i bero som følge af Person 1's insolvens.

Det er endvidere anført, at Sagsøgte ikke har afskrevet på sagen, og at der ikke efter det for ham oplyste fra Advokatfirma 1's side er foretaget af-skrivning på noget salærkrav i sagerne. Sagsøgte er bekendt med, at der i forhold til Person 1 i regnskabet for Advokatfirma 1 er foretaget en årlig hensættelse til tab som følge af Person 1's økonomiske situation tillige med indsigelserne mod salærkravet fra SKAT.

Ad Skattesagen for Person 2

Sagsøgte har i relation til denne sag oplyst, at indbetalingerne frem-går af sagskort fremsendt til Advokatrådet den 28. januar 2018. Af intern e-mail af 31. maj 2017, bilag J, fra Sagsøgte til Advokatfirma 1's administrationschef, Person 5, fremgår, at der var modtaget 10.000 kr. fra Person 2. Som bilag K vedlægges e-mail af 11. juli 2018 fra Person 5 til Person 2, hvor der fremsendes en rykker, og hvoraf det fremgår, at han siden december 2016 har indbetalt 28.500 kr.

For så vidt angår opfordringen om at fremlægge dokumentation for hvilke bestræbelser Sagsøgte har haft med at inddrive tilgodehavendet hos klienten, synes der her ikke at være baggrund for at besvare denne yderligere, da Person 2 ønskede at indbetale, hvad han skyldte.

Ad Skattesagen for Person 3

I relation til sagen vedrørende Person 3 har Advokat 1 bl.a. anført, at det af korrespondancen, som Sagsøgte har modtaget fra Advokatfirma 1, og som er samlet i bilag L, fremgår, hvilke bestræbelser der er udfoldet med henblik på at inddrive det tilgodehavende, man havde hos

Person 3. Det drejer sig om skrivelser af henholdsvis 6. december 2018, 7. marts 2019, 25. juni 2019 og 13. august 2019.

Det subsidiære forhold

Advokat 1 har til støtte for påstanden om frifindelse bl.a. gjort gældende, at Advokatnævnet allerede har taget stilling til, hvorvidt det af Advokatfirma 1 opkrævede salær var i strid med kravet om rimelighed i retsplejelovens § 126, stk. 2. Advokatfirma 1, som ikke var enig i Advokatnævnets salærfastsættelse i de omhandlede kendelser, har taget kendelserne til efterretning og valgte at tilbagebetale salæret i overensstemmelse med Advokatnævnets kendelser. I denne vurdering indgik imidlertid ikke, at kendelserne skulle danne grundlag for at frakende Sagsøgte retten til at udøve advokatvirksomhed. Sagsøgte blev i nærværende sag indklaget for Advokatnævnet på et tidspunkt, hvor han ikke længere var beskæftiget hos Advokatfirma 1, ligesom han ikke er part i de salærkendelser, der danner grundlag for nærværende sag.

Advokatnævnet har allerede taget stilling til størrelsen af salærene i de nævnte tre klage-sager, og Advokatnævnet skal i nærværende klagesag ikke på ny tage stilling hertil. Advokatnævntes kendelser er i relation til salærene efterlevet af Advokatfirma 1 Sagsøgte, og det gøres derfor gældende, at den oprindelige salærberegning ikke kan danne grundlag for at statuere, at der har været tale om en grov tilsidesættelse af pligterne som advokat, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Såfremt Advokatnævnet måtte være uenigt heri, er der ikke tale om en adfærd, der kan begrunde en så voldsom sanktion som en frakendelse af retten til at udøve advokatvirksomhed – hverken indtil videre eller i en afgrænset periode.

Sanktionsudmålingen

Advokat 1 har gjort gældende, at der ikke er grundlag for at frakende Sagsøgte retten til at udøve advokatvirksomhed på baggrund af de tre konkrete kendelser, hvori Advokatnævnet skønsomt nedsatte det salær, som Advokatfirma 1 havde opkrævet.

Advokat 1 har til støtte herfor bl.a. anført, at Sagsøgte ikke tidligere er sanktioneret af Advokatnævnet, og at der skal betydeligt mere til for at frakende en advokat, der ikke tidligere har handlet i strid med god advokatskik.

Advokat 1 har endvidere gjort gældende, at det i forbindelse med en eventuel fastsættelse af sanktion skal tillægges betydning, at sagens varighed har været urimelig langvarig, jf. princippet i EMRK's artikel 6 samt straffelovens § 82, nr. 13. Begge bestemmelser beskæftiger sig med en urimelig lang sagsbehandlingstid, der skal indgå som formildende omstændighed, såfremt der skal udmåles en sanktion. Det skal i denne forbindelse fremhæves, at handlingsforløbet i de sager, der danner grundlag for anklage-skriftet, har udspundet sig for 5-7 år siden og tidligere, at Advokatrådet samtidig med indgivelse af det aktuelle anlageskrift til Advokatnævnet indgav politianmeldelse for bedrageri mod Sagsøgte vedrørende samme forhold, hvilken anmeldelse ikke har ført til, at der er rejst sigtelse. Dertil kommer, at anmeldelsen til politiet bevirkede, at Advokatnævnet satte nærværende klagesag i bero, således at sagsbehandlingen lå stille i et år, og at dette skal betragtes som en i sagsbehandlingen "død periode", der ikke kan tilskrives Sagsøgte.

Tidligere sanktioner:

Sagsøgte er ikke tidligere sanktioneret af Advokatnævnet.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Skyldsspørgsmålet

Advokatnævnet lægger til grund, at den strafferetlige sag er endeligt afsluttet, og at Sagsøgte har ønsket nærværende sag fremmet, hvorefter han har pligt til

at oplyse sagen. Advokatnævnet lægger endvidere til grund, at Sagsøgte ikke kan eller ønsker at oplyse sagen yderligere.

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

Efter skatteforvaltningslovens § 52 er det en betingelse for retten til godtgørelse af udgiften til sagkyndig bistand, at klienten ifølge regning selv skal betale eller har betalt for rådgivningsbistanden.

Ved Advokatnævnets kendelser i de af anklageskriftet tre omfattede skattesager blev Advokatfirma 1's salærer nedsat væsentligt, idet nævnet fandt, at salærerne ikke kunne anses for rimelige, jf. retsplejelovens § 126, stk. 2.

Som sagen foreligger oplyst for Advokatnævnet, finder nævnet det godtgjort, at Sagsøgte i de tre omfattede skattesager søgte og modtog omkostningsgodtgørelse, men at han ikke krævede beløb hos sine klienter, svarende til det beløb SKAT udbetalte i omkostningsgodtgørelse. Klienterne har derfor ikke, eller kun i yderst begrænset omfang, betalt for Sagsøgtes bistand i de omhandlede sager, hvilket ikke er i overensstemmelse med skatteforvaltningslovens § 52.

Advokatnævnet har særligt lagt vægt på de af Advokatrådet fremlagte sagskontokort, hvoraf det bl.a. fremgår, at der er udstedt en række fakturaer, at SKAT har indbetalt omkostningsgodtgørelse på 50 %, men at der ikke, eller kun i meget begrænset omfang, er modtaget indbetalinger fra Sagsøgtes klienter. Nævnet har endvidere lagt vægt på den af Advokatrådet fremlagte gældsboek i konkursboet efter Person 1, hvoraf det bl.a. fremgår, at Sagsøgte ikke har anmeldt et krav i konkursboet.

Advokatnævnet har endvidere lagt vægt på, at Sagsøgte ikke har fremlagt fakturaer, eller anden relevant dokumentation, der godtgør eller sandsynliggør, at klienterne er opkrævet for deres andel, eller at Sagsøgte har forsøgt at inddrive sit tilgodehavende hos klienterne, og Sagsøgte har heller ikke overfor Advokatnævnet redegjort herfor. De af Sagsøgte fremlagte bilag A-L er efter nævnets vurdering ikke relevant dokumentation, herunder vedrører en del af bilagene forhold, der ikke danner grundlag for nærværende sag, ligesom bilag E vedrører en opkrævning på 17.500 kr. til dækning af bl.a. berammelsesafgift. Advokatnævnet bemærker i tilknytning hertil, at Sagsøgte er den nærmeste til at fremlægge dokumentation for, at klienterne ifølge regning selv skulle betale eller har betalt for rådgivningsbistanden.

Sagsøgte var som udførende advokat i det fakturerende selskab i disciplinær sammenhæng ansvarlig for salærfastsættelsen og for håndteringen af omkostningsgodtgørelses reglerne.

Advokatnævnet finder på denne baggrund, at Sagsøgte ved at søge og modtage omkostningsgodtgørelse, uden at opkræve sine klienter for deres andel, i tre tilfælde har misbrugt en offentlig tilskudsordning og derved groft har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Sanktionen

Advokatnævnet finder, at Sagsøgte ved i tre sager at have misbrugt en offentlig tilskudsordning har gjort sig skyldig i gentagne og grove overtrædelser af god advokatskik.

Efter forholdenes karakter, herunder særligt grovheden heraf, finder Advokatnævnet grund til at antage, at Sagsøgte ikke for fremtiden vil udøve advokatvirksomhed på forsvarlig måde jf. retsplejelovens § 147 c, stk. 8. Henset til, at Sagsøgte ikke tidligere er pålagt sanktioner for tilsidesættelse af god advo-

katskik, finder Advokatnævnet, at frakendelsen skal ske i et tidsrum på et år. Advokatrådets subsidiære påstand tages derfor til følge.

Advokatnævnet finder, at det af Sagsøgte anførte, herunder henvisningen til det tidsmæssige forløb, ikke kan føre til et andet resultat. Nævnet har særligt lagt vægt på, at sagen blev udsat på Sagsøgtes anmodning.

Efter en samlet vurdering af sagens forløb og resultat pålægges Sagsøgte at betale halvdelen af omkostningerne til den udpegede forsvarer i medfør af § 23, stk. 5, jf. stk. 2, i bekendtgørelse nr. 548 af 28. april 2020 om Advokatnævnets og kredsbestyrerens virksomhed ved behandling af klager over advokater m.v.

Sagsøgte kan forlange Advokatnævnets afgørelse indbragt for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 e. Anmodningen skal fremsættes over for justitsministeren.

Herefter bestemmes:

Sagsøgte frakendes retten til at udøve advokatvirksomhed i et år.

Sagsøgte pålægges at betale halvdelen af omkostningerne til den udpegede forsvarer.

...

Af Advokatnævnets kendelse af 27. september 2017 fremgår:

”...

Sagens parter:

I denne sag har SKAT klaget over Advokatfirma 1, København.

Klagens tema:

SKAT har klaget over Advokatfirma 1's salær på 696.000 kr. inkl. moms for bistand til Person 1 med en byretssag om registreringsafgift på en bil.

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 28. november 2016.

Sagsfremstilling

Person 1 købte i 2007 en Range Rover for 1.550.000 kr. Bilen blev den 16. februar 2007 anmeldt til afgiftsberigtigelse, og afgiften blev beregnet ud fra en fakturapris på 30.400 EUR, hvilket medførte en afgift på 498.345 kr.

SKAT traf den 2. februar 2010 afgørelse om at pålægge Person 1 en yderligere registreringsafgift på 818.281 kr. på baggrund af bilens faktiske pris på 73.600 EUR ekskl. tysk moms. Afgiften var på dette grundlag beregnet til 1.316.626 kr. Det fremgik, at SKAT lagde til grund, at den oprindelige afgift var beregnet ud fra en faktura "med urigtigt indhold".

SKAT anså Person 1 for at hæfte for betalingen af beløbet.

Person 1 søgte bistand hos Sagsøgte, der i begyndelsen af forløbet var tilknyttet Advokatfirma 2 og efterfølgende Advokatfirma 1.

Landsskatteretten stadfæstede ved afgørelser af 3. juli og 23. september 2013 afgørelsen for så vidt angik spørgsmålet om hæftelse.

Landsskatterettens afgørelse blev ved stævning af 19. december 2013 indbragt for byretten.

Sagsøgte nedlagde på Person 1's vegne påstand om, at opkrævningen af registreringsafgift på 818.281 kr. skulle bortfalde og anførte i den for-bindelse bl.a. følgende:

” Sagen vedrører overordnet spørgsmål om, hvorvidt sagsøger hæfter for ikkebetalt registreringsafgift i forbindelse med parallelimport af en bil i medfør af bestemmelsen i den dagældende registreringsafgiftslovs 19, stk. 2, eller om sagsøger er omfattet af SKAT's administrative praksis, hvorefter en køber ikke hæfter for den ikke-betalte registreringsafgift, hvis bilen købes af en bilforhandler, og køberen har været i god tro om den manglende betaling af registreringsafgift.”

Til støtte for påstanden gjorde Sagsøgte gældende, at Person 1 erhvervede bilen fra en bilforhandler n at Person 1 var i god tro og at Person 1 købte bilen til en pris, der svarede til markedsprisen for en tilsvarende parallelimporteret bil på købstidspunktet.

Landsskatteretten afsagde den 23. december 2013 en ny kendelse, hvorved den samlede registreringsafgift blev fastsat til 1.164.285 kr.

I retssagen afgav Advokat 3 den 18. marts 2014 svarskrift på vegne af skatteministeriet. Af svarskriftet fremgik, at sagen var en del af et sagskompleks, hvor personer og selskaber havde købt luksusbiler i udlandet til en lavere pris end den danske markedspris. Sagerne i komplekset havde bl.a., handlet om hvorvidt køberne hæftede for betaling af den registreringsafgift, som var unddraget ved, at afgiftsberigtig-gelsen af bilerne skete på baggrund af falske fakturaer. En sag havde været udtaget som prøvesag, og både landsretten og Højesteret havde fundet, at køberen i den konkrete sag hæftede for betaling af registreringsafgift, og at køberen ikke var omfattet af den dagældende administrative praksis, hvorefter der ikke blev efteropkrævet afgift, hvis køber var i god tro.

Sagsøgte afgav den 30. juni 2014 replik på vegne af Person 1. Påstanden var ændret på baggrund af Landsskatterettens afgørelse at 23. december 2013, således at påstanden nu var bortfaldt af en registreringsafgift på 665.940 kr.

Advokat 3 afgav den 5. september 2014 duplik på vegne af Skat-teministeriet, og Sagsøgte afgav den 14. oktober 2014 processkrift I på vegne af Person 1.

Ved faktura af 14. oktober 2014 opkrævede Advokatfirma 1 et salær på 120,937,5A kr. inkl. moms for bistand med retssagen.

Advokatfirma 1 har i forbindelse med SKAT's vurdering af salærets rime-lighed oplyst, at salæret vedrørte udarbejdelse af replik samt udarbejdelse af udkast til processkrift I.

Ved brev af 29. oktober 2014 til SKAT søgte Sagsøgte på vegne af Person 1 om omkostningsgodtgørelse på 50 % af beløbet på 120.937,50 kr. inkl. moms. Det fremgik, at der var anvendt knap 28 timer af 3.500 kr. (formentlig eksklusiv moms) på sagen, hvilket dog var nedsat til 96.750 kr. ekskl. moms.

Ved faktura af 20. november 2014 opkrævede Advokatfirma 1 et salær på 26.381,25 kr. inkl. moms for yderligere bistand med retssagen. Det fremgik, at der var brugt godt 6 timer af 3.500 kr. ekskl. moms'

Advokatfirma 1 har i forbindelse med SKAT's vurdering af salærets rime-lighed oplyst, at salæret vedrørte udarbejdelse af processkrift I, møde med Person 1 samt telefonisk retsmøde.

Ved brev af 13. januar 2015 til SKAT søgte Sagsøgte på vegne af Person 1 om omkostningsgodtgørelse på 50% af beløbet på 26.381,25 kr. inkl. moms.

SKAT traf den 17. februar 2015 afgørelse om at yde omkostningsgodtgørelse på 50% af salærerne opkrævet ved faktura af 14. oktober 2014 og fakturaen af 20. november 2014, hvorefter der ville blive udbetalt 73.659,38 kr. SKAT tog forbehold for et eventuelt efter-følgende krav om tilbagebetaling.

Advokat 3 indleverede den 10. marts 2015 processkrift A på vegne af Skatteministeriet.

Ved faktura af 15. april 2015 opkrævede Advokatfirma 1 et salær på 80.068,75 kr. inkl. moms for yderligere bistand mod retssagen samt 2.000 kr. i berammel-sesafgift.

Advokatfirma 1 har i forbindelse med SKAT's vurdering af salærets rime-lighed oplyst at salæret vedrørte forberedelse af proceduren, udarbejdelse af partsspørgs-mål, forberedelse af påstandsdokument og processkrift 2 samt gennemgang af Advokat 3's processkrift A.

Sagsøgte indleverede den 24. april 2015 processkrift 2 på vegne af Person 1.

Ved brev af 30. april 2015 til SKAT søgte Sagsøgte på vegne af Person 1 om omkostningsgodtgørelse på 50 % af beløbet på 82,068,75 kr. inkl. moms. Det fremgik, at der var brugt godt 18 timer på bistanden.

Sagsøgte indleverede den 11. maj 2015 sammenfattende processkrift på vegne af Person 1, og Advokat 3 indleverede den 12. maj 2015 påstandsdokument på vegne af Skatteministeriet.

Ved faktura af 13. maj 2015 opkrævede Advokatfirma 1 et salær på 157.937,501cr. inkl. moms for yderligere bistand med retssagen.

Advokatfirma 1 har i forbindelse med SKAT's vurdering af salærets rime-lighed oplyst, at salæret vedrørte forberedelse af påstandsdokument, udarbejdelse af ud-kast til materialesamling og ekstrakt samt møde med Person 1.

Sagen var berammet til hovedforhandling den 26. maj 2015. Udover materialesamlingen udarbejdet af Sagsøgte udarbejdede Advokat 3 en fælles materialesamling.

Hovedforhandlingen den 26. maj 2015 blev aflyst på grund af sygdom hos Person 1, og den blev omberammet til den 10. november 2015.

Ved faktura af 1. juni 2015 opkrævede Advokatfirma 1 et salær på 123.437,50 kr. inkl. moms for yderligere bistand mod retssagen.

Advokatfirma 1 har i forbindelse med SKAT's vurdering af salærets rime-lighed oplyst, at salæret vedrørte forberedelsen af hovedforhandlingen, udarbejdelse af ekstrakt, deltagelse i udarbejdelse af den fælles materialesamling samt et møde med Person 1.

Ved brev af 8. juni 2015 til SKAT søgte Sagsøgte på vegne af Person 1 om omkostningsgodtgørelse på 50 % af salæret på 157.937,50 kr. inkl. moms opkrævet ved fakturaen af 13. maj 2015. Det fremgik, at der var brugt godt 36 timer på bi-standen.

Ved brev af 9. juni 2015 til SKAT søgte Sagsøgte på vegne af Person 1 om omkostningsgodtgørelse på 50 % af salæret på 123.437,50 kr. inkl. moms opkrævet ved fakturaen af 1. juni 2015. Det fremgik, at der var brugt godt 28 timer på bi-standen.

SKAT traf den 21. august 2015 afgørelse om at imødekomme ansøgningerne af 30. april, 8. juni og 9. juni 2015 om at udbetale omkostningsgodtgørelsen således at fakturabeløbet af 15. april 2015 dog blev reduceret med 1.875 kr. inkl. moms der vedrørte bistand, der ikke var omkostningsberettiget. SKAT udbetalte herefter 80.784,75 kr. og tog på ny forbehold for tilbagebetaling.

Ved brev af 7. september 2015 til Retten i Lyngby fremsendte Sagsøgte på vegne af Person 1 on anmodning om syn- og skøn, idet han oplyste, at sagsøger var indstillet på, at hovedforhandlingen den 10. november 2015 blev udsat. Bre-vet var vedlagt et udkast til syn- og skønstema.

Advokat 4 fremsendte ved brev af 21. september 2015 på vegne af Skatteministeriet bemærkninger til syn- og skønstemaet, hvori hun bl.a. gjorde gældende, at der ikke var sammenhæng mellem syns- og skønstemaet og sagens faktiske omstændigheder.

Sagsøgte farholdte den 1. oktober 2015 anmodningen om afholdelse af syn og skøn.

Ved kendelse af 6. oktober 2015 traf retten afgørelse om ikke at tage anmodningen om syn og skøn til følge. Retten henviste til, at der ikke var oplyst særlige grunde, der gjorde det undskyldeligt, at anmodningen ikke var fremkommet tidligere, ligesom der ikke var oplyst omstændigheder, der gav grundlag for at antage at nægtelse af tilladelse til syn- og skøn ville kunne medføre et uforholdsmæssigt tab for Person 1.

Ved faktura af 13. oktober 2015 opkrævede Advokatfirma 1 et salær på 57.437,5A kr. inkl. moms for bistand med sagen samt et beløb på 673,15 kr. til betaling for budkørsel.

Advokatfirma 1 har i forbindelse med SKAT's vurdering af salærets rime-lighed oplyst, at salæret primært vedrørte anmodningen om syn og skøn, og at der var tale om et tidsforbrug på godt 13 timer.

Ved faktura af 4. november 2015 opkrævede Advokatfirma 1 og salær på 81.250 kr. inkl. moms for bistand med sagen.

Advokatfirma 1 har i forbindelse med SKAT's vurdering af salærets rime-lighed oplyst, at salæret vedrørte gennemgang af ekstrakt og materialesamling, forberedelse af hovedforhandlingen samt afslutning af forløbet vedrørende anmodningen om syn- og skøn. Det fremgik desuden, at der var tale om et tidsforbrug på 19 timer.

Ved brev af 20. november 2015 til SKAT søgte Sagsøgte på vegne af Person 1 om omkostningsgodtgørelse på 50 % af beløbet på 58.110,65 kr. inkl. moms opkrævet ved faktura af 13. oktober 2015.

Sagen blev hovedforhandlet den 10. november 2015.

Retten i Lyngby frifandt ved dom af 8. december 2015 Skatteministeriet, og Person 1 blev pålagt at betale sagsomkostninger på 65.000 kr. Af dommen fremgik bl.a. følgende:

” Det kan lægges til grund, at købesummen blev forudbetalt i 2 rater, og at Person 1 først betalte en check på 75.000 kr. og senere betalte 800.000 kr., i kontanter, der blev udbetalt til Person 6 i Danske Bank. Allerede som følge af at der på dette tidspunkt efter

det oplyste ikke foreslå en skriftlig købsaftale eller anden dokumentation for den indgåede købsaftale, finder retten, at forudbetalingen af købesummen var usædvanlig. Person 1 har forklaret, at han bad om en kopi af Person 6's pas i forbindelse med udbetalin-gen af kontantbeløbet, fordi han ville kunne identificere Person 6, hvis han ikke fik bilen. Efter denne forklaring lægger retten endvidere til grund at Person 1 selv anså forudbetalingen af i hvert fald kontantbeløbet for usædvanlig.

På denne baggrund sammenholdt med, at de øvrige omstændigheder ved aftaleindgåelsen heller ikke var sædvanlige, idet der ikke blev udarbejdet en skriftlig købsaftale eller udstedt en faktura for købet af bilen, Person 6 og Virksomhed ApS ikke havde forretningslokaler og efter det oplyste ikke blev markedsført, og at leveringen af bilen skete på Person 1's bopæl, var Person 1 ikke i god tro med hensyn til, at der var betalt fuld regi-streringsafgift. Han et derfor ikke omfattet af SKAT's administrative praksis for ikke at efterop-leve manglende registreringsafgift."

Ved faktura af 11. december 2015 opkrævede Advokatfirma 1 et salær på 55.400 kr. inkl. moms i salær for bistand med retssagen. Salæret vedrørte primært forbe-redelse til og deltagelse i hovedforhandlingen.

Advokatfirma 1 har i forbindelse med SKAT's vurdering af salærets rime-lighed oplyst at salæret primært vedrørte forberedelse til og gennemførelse af hovedfor-handlingen den 10. november 2015, gennemgang af dommen samt udarbejdelse af anke-stævning. Det fremgik desuden, at der var tale om et tidsforbrug på knap 13 timer.

Ved brev af 16. december 2015 tit SKAT søgte Sagsøgte på vegne af Person 1 om omkostningsgodtgørelse på 50% af salæret på 55.400 kr. inkl. moms opkrævet ved faktura af 4. november 2015.

Ved brev af 16. december 2015 til SKAT søgte Sagsøgte på vegne af Person 1 om omkostningsgodtgørelse på 50 % af beløbet på 55.400 kr., inkl. moms opkrævet ved faktura af 11. december 2015.

Sagsøgte fremkom ved brev af 23. februar 2016 på anmodning fra SKAT mod en nærmere redegørelse for tidsforbruget i forbindelse mod fakturaerne af 13. okto-ber, 4. november og 11. december 2015.

Ved brev af 9. marts 2015 imødekom SKAT ansøgningen om omkostningsgodtgørelse på 50% af beløbet på 58.110,65 kr. inkl., moms opkrævet ved fakturaen af 13. oktober 2015, og SKAT udbetalte herefter 29.055,33 kr. SKAT tog på ny forbehold for tilbagebetaling.

Ved yderligere brev af 9. marts 2016 imødekom SKAT desuden ansøgningen om omkostningsgodtgørelse på 50% af beløbet på 81.250 kr. inkl. moms, der var opkrævet den 4. november, samt 50% af beløbet på 55.400 kr. inkl. moms, der var opkrævet den 11. de-cember 2015. Det foregik, at Sagsøgte havde oplyst, at,4,375 kr. inkl. moms af sidstnævnte salær vedrørte landsretssagen. SKAT udbetalte herefter omkostningsgodt-gørelse på i alt 68.325 kr.

Det fremgik af brevet af 9. marts 2016, at SKAT ville undersøge rimeligheden af Advokatfirma 1's salær i sagen.

SKAT opgjorde ved breve at 11. maj 2016 det samlede salær, hvoraf der var ydet omkostningsgodtgørelse, til 699.273,15 kr. inkl. moms, og bad med henblik på en nærmere un-dersøgelse af salærets rimelighed om en række akter og oplysninger vedrørende sagen.

Sagsøgte fremsendte ved brev af 2. juni og 26. september 2016 materiale til SKAT. Ved sidstnævnte brev fremsendte Sagsøgte om nærmere redegørelse for tidsforbruget i forbindelse med hver faktura samt print af tidsregistrering.

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

SKAT har anført, at SKAT i henhold til bemærkningerne til lovforslag nr. 54 af 17. januar 2002 er berettiget til at forelægge spørgsmålet om salærets rimelighed for Advokatnævnet.

SKAT har i øvrigt påstået, at Advokatfirma 1's salær skal nedsættes og har til støtte herfor bl.a. anført at den gennemsnitlige timepris på 4.366 kr., inkl. moms er for høj, ligesom tidsforbruget på godt 160 timer er for højt.

SKAT har desuden anført, at Sagsøgte også repræsenterede Person 1 i sagen ved Landsskatteretten, hvorfor Sagsøgte måtte antages at have et indgående kendskab til sagen, der ikke havde principiel betydning, fordi den vedrørte en konkret vurdering af, om Person 1 havde handlet i god tro.

SKAT har endvidere anført, at Person 1 ikke fik medhold i sagen. SKAT anerkender, at Sagsøgte generelt må anses for at være specialist på skatteområdet, men SKAT har ikke kendskab til, om Sagsøgte har stor specialviden på det pågældende område.

Indklagede:

Advokatfirma 1 har anført, at SKAT ikke er klageberettiget i forhold til salærkravet.

Advokatfirma 1 har i øvrigt påstået godkendelse af salæret og har til støtte herfor anført, at der alene er afregnet den tid, der er registreret på sagen, og at den anvendte timepris (3.500 kr. ekskl. moms) ikke overstiger timeprisen for andre specialistadvokater med tilsvarende erfaringer, ligesom det skal tages i betragtning at prisen også indeholder administrationsomkostninger. Person 1 ol løbende i forbindelse med fakturering blev informeret om timeprisen.

Advokatfirma 1 har i relation til tidsforbruget anført, at bistanden har været fra marts 2012 til december 2015, hvor der har været løbende korrespondance med klienten, retten og Kammeradvokaten samt mødet med klienten. Hertil kommer ekstra tidsforbrug i forbindelse med, at den oprindelige hovedforhandling blev aflyst med kort varsel, hvorfor Sagsøgte har måttet forberede hovedforhandlingen to gange.

Advokatfirma 1 har desuden anført, at sagen ikke svarer til de andre sager i sagskomplekset. Sagen var af principiel karakter, fordi Person 1 alene opnåede en mindre rabat i forhold til dansk vejledende salgspris ved en tilsvarende bil.

SKAT har imidlertid ikke villet acceptere fakta i sagen, som får sagen til at skille sig ud, og dette forhold har givet anledning til en ekstra arbejdsindsats. Der blev ikke tilladt foretagelse af syn- og skøn under byretssagen, men det blev tilladt under landsretssagen, hvor man kom fem til, at den danske markedspris svarede til prisen betalt af Person 1.

Advokatfirma 1 har endvidere anført at sagen er af afgørende betydning for Person 1. Sagen er indbragt for landsretten" og det er af afgørende betydning for Person 1's muligheder for at udøve sit erhverv, at han vinder sagen.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 5 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse

Advokatnævnet bemærker indledningsvis, at SKAT i sager om omkostningsgodtgørelse anses for at have en selvstændig klageadgang, således at SKAT i sager, hvor der er udbetalt omkostningsgodtgørelse, kan forelægge spørgsmålet om salærets rimelighed for Advokatnævnet.

Efter retsplejelovens § 126, stk. 2, må en advokat ikke kræve højere salær for sit arbejde, end hvad der kan anses for rimeligt.

Det opkrævede salær skal ses i forhold til bl.a. sagens betydning og værdi for klienten, sagens udfald, arten og omfanget af det arbejde, advokaten har udført, og det med sagen forbundne ansvar.

Advokatnævnet lægger til grund, at Person 1 ved henvendelsen til Advokatfirma 1 var forbruger.

Når klienten er forbruger, skal advokaten i forbindelse med indgåelsen af aftalen om bi-stand af egen drift og på klar og entydig måde skriftligt og direkte til klienten oplyse klienten om de vigtigste elementer i den påregnede bistand om fastsættelsen af salæret, og om de med bistanden forbundne omkostninger.

Hvis bistanden ydes til et fast salær, skal dette oplyses, Hvis det ikke er muligt på for-hånd at beregne salærets størrelse, skal advokaten enten angive den måde, hvorpå salæret vil blive beregnet, eller give et begrundet overslag. Beløb skal oplyses inklusive moms.

Advokatfirma 1 ses ikke at have givet opdrags- og prisoplysning og det påhviler derfor Advokatfirma 1 at godtgøre, at der er udført arbejde, som er aftalt med klienten" og at salæret er rimeligt i forhold til det aftalte udførte arbejde og klienters berettigede forventninger.

Advokatnævnet lægger til grund, at Advokatfirma 1 har opkrævet et samlet salær på 696.600 kr., inkl. moms for behandling af byretssagen. Nævnet bemærker i den forbindelse, at berammelsesafgiften på 2.000 kr. opkrævet ved faktura af 15. april 2015 samt udgiften på 673,15 kr. til budkørsel opkrævet ved faktura af 13. oktober 2015 ikke udgør salær, hvorfor nævnet ikke er kompetent til at tage stilling til disse dele af det opkrævede beløb.

Tidsforbruget har efter det oplyste været ca. 160 timer.

Advokatnævnet finder, at et sådant tidsforbrug ikke kan anses for velbegrundet i det konkrete tilfælde, hvor Sagsøgte havde kendskab til sagen i forvejen, og hvor sagens kompleksitet - uanset at bistanden efter det oplyste krævede gennemgang af omfattende praksis - var begrænset. Nævnet lægger i den forbindelse også vægt på, at salæret ikke står i et rimeligt forhold til sagens økonomiske værdi.

Advokatnævnet finder på den baggrund at salæret ikke kan anføres for rimeligt, jf. retsplejelovens § 126, stk. 2, og salæret nedsættes herefter skønsmæssigt til 200.000 kr. inkl. moms, jf. retsplejelovens § 146, stk. 1.

Advokatnævnet pålægger Advokatfirma 1 at betale det eventuelt for meget modtaget salær tilbage inden 4 uger. Ud over salæret skal Advokatfirma 1 betale renter af beløbet. Renten er sædvanlig procesrente; det vil sige Nationalbankens udlånsrente med tillæg af 8%. Udlånsrenten kan oplyses af pengeinstitutterne. Beløbet skal forrentes fra det tidspunkt, hvor Advokatfirma 1 modtog beløbet som betaling til det tidspunkt, hvor Advokatfirma 1 betaler beløbet tilbage.

Herefter bestemmes

Advokatfirma 1 salær nedsættes til 200.000 kr. inkl. moms.

..."

Af Advokatnævnets kendelse af 27. september 2017 fremgår:

”...

Sagens parter:

I denne sag har SKAT klaget over Advokatfirma 1, København.

Klagens tema:

SKAT har klaget over Advokatfirma 1's salær på 505.100 kr. inkl. moms for bistand med en byretssag og salær på 266.875 kr. inkl. moms for bistand med en lands-retssag. Bistanden er ydet til Person 2 i en sag om registreringsafgift på en motorcykel.

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 22. februar 2017.

Sagsfremstilling:

Sagen vedrører en registreringsafgift på en motorcykel, der i 2007 blev importeret til Dan-mark, hvor den blev indregistreret og anmeldt til afgiftsberigtigelse. SKAT traf den 29. januar 2008 afgørelse om værdiansættelse af motorcyklen.

Person 2 blev senere i 2008 registreret som ejer af motorcyklen.

Person 2 var den 3. august 2012 involveret i et færdselsuheld. I forbindelse med politiets undersøgelser af ulykken vurderede politiet, at motorcyklen var blevet om-bygget, sådan at det kunne være relevant for SKAT at opkræve fornyet registreringsafgift. SKAT blev herefter involveret.

SKAT pålagde ved afgørelse af 18. februar 2013 Person 2 en fornyet registreringsafgift på 109.164 kr.

Af afgørelsen fremgik bl.a. følgende:

"Ved afgørelsen har SKAT lagt afgørende vægt på, at køretøjets motor i 2009 er udskiftet til en uoriginal motor som har medført en effektforøgelse på 24,6% i forhold til den tidligere anmeldte motor; Udskiftningen opfylder ikke betingelserne for afgiftsfritagelse i registreringsafgiftslovens § 7a, stk. 2, nr. 2 hvorfor køretøjet alene på denne baggrund skulle have været anmeldt til fornyet afgiftsberigtigelse hos told- og skatteforvaltningen efter registreringsafgiftslovens § 7, stk. 5. I forhold til registreringslovens § 1, stk. 3, skulle afgiften have været svaret inden køretøjet blev taget i brug på færdselslovens område.

SKAT har ved udsendelse af sagsfremstillingen med forslag til afkrævning af registreringsafgift den 9. januar 2013 anført, at SKAT ikke finder, at køretøjet er afgiftsmæssigt identisk med det tidligere afgiftsberettigede køretøj, men at køretøjet er ændret i en sådan grad, at det fremstår som en nybygning, Person 2 er ikke enig i denne holdning ifølge eftersøgte oplysninger ved mødet. I hvor høj grad køretøjet fremstår som det tidligere afgiftsberigtigede køretøj vurderes ikke at være relevant idet alene forholdet, at effektforøgelsen af motoren overstiger 20% medfører betaling af fornyet registreringsafgift.

SKAT finder således, ud fra en samlet vurdering af sagens forhold, at køretøjet har mistet sin afgiftsmæssige identitet. Køretøjets anvendelse er i strid med bestemmelserne i registreringsbekendtgørelsen og registreringsafgiftsloven idet køretøjet er nybygget uden efterfølgende anmeldelse til afgiftsberigtigelse heraf.

SKAT afkræver Person 2 109.164 kr. i fornyet registreringsafgift."

Person 2 søgte efter det oplyste herefter bistand hos Sagsøgte, der da var tilknyttet Advokatfirma 2, og sagen blev indbragt for Landsskatteretten.

Landsskatteretten stadfæstede den 9. maj 2014 SKAT's afgørelse for så vidt angik registreringsafgiftspligten. Landsskatteretten fandt, at det var sandsynliggjort at den nye mo-

tor ikke gav en effektførogelse på over 20%, men der fandtes samlet at være foretaget så mange ændringer, at det ikke var udtryk for almindelig vedligeholdelse.

Ved brev af 1. august 2014 til Person 2 bekræftede Sagsøgte der nu var tilknyttet Advokatfirma 1, at han ville bistå med at føre sagen ved byretten. Af brevet fremgik bl.a. følgende:

"Honorar

Vi afregner som udgangspunkt efter medgået tid hver måned. I denne sag vil vi afregne til en time sats på kr. 4.375 inkl. moms. Vores honoraroverslag er kr. 130.000-140.000 (inkl. Moms).

Alle priser er inklusiv moms, men eksklusiv offentlige gebyrer og godtgørelsesberettigede omkostninger, jf. vores Almindelige betingelser."

Sagsøgte indbragte ved stævning af 7. august 2014 på vegne af Person 2 Landsskatterettens kendelse for byretten. Sagsøgte nedlagde på vegne af Person 2 påstand om, at den opkrævede registreringsafgift på 109.164 kr. skulle bortfalde.

Sagsøgte gjorde i den forbindelse bl.a. gældende, at ændringerne ikke havde medført, at motorcyklen havde tabt sin afgiftsmæssige identitet, hvorfor der ikke skulle betales afgift på ny. Sagsøgte anførte bl.a., at det alene var foretaget begrænsede ændringer af motorcyklen, at motoren ikke - som påstået af SKAT - var skif-ret til en motor, der medførte en effektførogelse på over 20 %, at motorcyklen fremstod med et udseende, der evarede til udseendet ved afgiftsberigtigelsen og indregistreringen, og at udskiftningerne var sket hen ad vejen som led i almindelig vedligeholdelse.

Advokat 5 afgav den 26. september 2014 svarskrift på vegne af Skatteministeriet, hvori hun fastholdt, at motorcyklen havde gennemgået en række æn-dringer i forhold til tidspunktet for indregistreringen, således at den i afgiftsmæssig hen-seende ikke var identisk med det køretøj, der var blevet afgiftsberiget.

Sagsøgte afgav den 19. november 2014 replik på vegne af Person 2.

Ved faktura af 9. december 2014 opkrævede Advokatfirma 1 et salær på 50.350 kr. inkl. moms.

Advokatfirma 1 har i forbindelse med SKAT's vurdering af salærets rime-lighed oplyst, at tidsforbruget udgjorde 11,5 timer, og at salæret primært vedrørte ind-hentelse og gennemgang af en manual fra Harley Davidson, forberedelse af et møde mod Person 2 og udarbejdelse af replik i sagen.

Advokatfuldmægtig afgav den 10. december 2014 duplik på vegne af Skatteministeriet.

Replikken af 19. november 2014 og, duplikken af 10. december 2014 vedrørte begge tekni-ske forhold vedrørende motorcyklen herunder særligt motorcyklens motor.

Ved brev af 29. januar 2015 til SKAT søgte Sagsøgte på vegne af Person 2 om omkostningsgodtgørelse på 50% af salæret på 50.350 kr. inkl. moms.

Sagsøgte afgav den 17. februar 2015 processkrift 1 på vegne af Person 2. Sagsøgte gjorde heri på ny gældende, at den udskiftede motor maksimalt havde medført en effektførogelse på 17,36%, hvorfor motorcyklen ikke på grund af den udskiftede motor havde tabt en afgiftsmæssige identitet. Sagsøgte bestod samtidig for så vidt angik en række dels af motorcyklen, at der var sket ud-skiftning efter afgiftsberigtigelsen i 2007, og for så vidt angik andre dele af motorcyklen

anførte Sagsøgte, at udskiftningen var sket som led i almindelig vedligeholdelse.

Ved faktura af 10. marts 2015 opkrævede Advokatfirma 1 et salær på 151.125 kr. inkl. moms.

Advokatfirma 1 har i forbindelse med SKAT's vurdering af salærets rimelighed oplyst, at tidsforbruget udgjorde 34,5 timer, og at bistanden bl.a. vedrørte gennemgang af modpartens duplik, deltagelse i og opfølgning på et telefonisk retsmøde samt udarbejdelse af processkrift 1.

Advokat 6 v. Advokatfuldmægtig indleverede den 16. marts 2015 processkrift A på vegne af Skatteministeriet. Det blev heri bl.a. gjort gældende, at SKAT med rette havde fastslået, at motorudskiftningen havde medført en effektforøgelse på 24,6 %, ligesom det i øvrigt blev gjort gældende, at sagsøger ikke havde godtgjort at udskiftningen af motoren samt de omfattende øvrige ændringer var sket som led i almindelig løbende vedligeholdelse.

Ved faktura af 15. april 2015 opkrævede Advokatfirma 1 og salær på 20.000 kr. inkl. moms.

Advokatfirma 1 har i forbindelse med SKAT's vurdering af salærets rimelighed oplyst, at tidsforbruget udgjorde ca. 4,5 timer, og at bistanden primært vedrørte gennemgang af modpartens processkrift A og gennemførelse af et telefonisk retsmøde samt opfølgning på mødet.

SKAT traf den 24. april 2015 afgørelse om at yde omkostningsgodtgørelse på 50% af salæret på 50.350 kr. inkl. moms opkrævet ved faktura af 9. december 2014, hvorefter der ville blive udbetalt 25.175 kr. SKAT tog forbehold for et efterfølgende krav om tilbagebetaling.

Ved brev af 30. april 2015 til SKAT søgte Sagsøgte på vegne af Person 2 om omkostningsgodtgørelse på 50% af salærene opkrævet ved fakturaerne af 10. marts og 15. april 2015, dvs. 50% af 171.125 kr. inkl. moms.

Sagsøgte indleverede den 11. maj 2015 processkrift 2 på vegne af Person 2.

Ved faktura af 13. maj 2015 opkrævede Advokatfirma 1 et salær på 23.625 kr. inkl. moms.

Advokatfirma 1 har i forbindelse med SKAT's vurdering af salærets rimelighed oplyst, at tidsforbruget udgjorde ca. 5 timer, og at bistanden primært vedrørte forberedelse og afholdelse af møde med Person 2 samt udarbejdelse af processkrift 2.

Advokat 6 indleverede den 2. juni 2015 processkrift B på vegne af Skatteministeriet.

Ved faktura af 9. juli 2015 opkrævede Advokatfirma 1 et salær på 28.750 kr. inkl. moms samt en berammelsesafgift på 1.460 kr.

Advokatfirma 1 har i forbindelse med SKAT's vurdering af salærets rimelighed oplyst, at der var tale om et tidsforbrug på ca. 6,5 timer, og at bistanden primært vedrørte gennemgang af modpartens processkrift B samt et møde med Person 2.

Ved brev af 10. juli 2015 fra SKAT søgte Sagsøgte på vegne af Person 2 om omkostningsgodtgørelse på 50% af beløbet på 21.625 kr. inkl. moms opkrævet ved faktura af 13. maj 2015.

SKAT traf den 20. juli 2015 afgørelse om at yde omkostningsgodtgørelse på 50% af salæ-erne opkrævet ved fakturaen af 10. marts og 15. april 2015, hvorefter der ville blive ud-betalt 85.562,50 kr. SKAT tog på ny forbehold for et eventuelt efterfølgende krav om tilba-gebetaling.

Ved brev af 31. august 2015 til SKAT søgte Sagsøgte om omkostningsgodt-gørelse på 50% af beløbet på 30.210 kr. opkrævet ved fakturaen af 9. juli 2015.

Sagsøgte indleverede den 21. september 2015 påstandsdokument på vegne af Person 2, og Advokat 6 v. Advokatfuldmægtig indleverede samme dag påstandsdokument på vegne af Skatteministeriet.

SKAT har den 28. september 2015 afgørelse om at yde omkostningsgodtgørelse på 50% af salæret på 23.625 kr. inkl. moms opkrævet ved fakturaen af 13. maj 2015, hvorefter der ville blive udbetalt 11.812,50 kr. SKAT tog på ny forbehold for et krav om tilbagebetaling.

Hovedforhandlingen fandt sted den 5. oktober 2015.

Ved faktura af 13. oktober 2015 opkrævede Advokatfirma 1 et salær på 231.250 kr. inkl. moms.

Advokatfirma 1 har i forbindelse med SKAT's vurdering af salærets rime-lighed oplyst, at tidsforbruget udgjorde ca. 53 timer, og at bistanden bl.a. vedrørte udar-bejdelse af påstandsdokument, ekstrakt og materialesamling samt forberedelse til og gen-nemførelse af hovedforhandlingen.

SKAT traf den 28. oktober 2015 afgørelse om at yde omkostningsgodtgørelse på 50% af beløbet på 30.210 kr. opkrævet ved fakturaen af 9. juli 2015, hvorefter der ville blive ud-betalt 15.105 kr. SKAT tog på ny forbehold for et krav om tilbagebetaling.

Retten i Hillerød frifandt ved dom af 9. november 2015 Skatteministeriet og pålagde Person 2 sagsomkostninger på 30.000 kr. Af dokumentet fremgik bl.a. følgende:

"Retten lægger herefter på baggrund af det anførte at motorcyklens registreringsdokumenter til grund, at motorcyklen på registreringstidspunktet fremstod som en original Harley-Davidson Softail, FXSTC, årgang 1991, og at den afgiftsmæssige værdiansættelse, der skete uden frem-visning, er sket på dette grundlag.

På baggrund af politiets tekniske gennemgang og den indhentede udtalelse fra Harley-David-son Europe Ltd., finder retten, at de på motorcyklen foretagne ændringer efter deres antal og karakter ikke kan anses som udført løbende som almindelig vedligeholdelse omfattet af afgifts-fritagelsen i registreringsafgiftslovens § 7a. Motorcyklen er som følge af de foretagne ændrin-ger ikke i afgiftsmæssig henseende identisk med det tidligere afgiftsberigtigede køretøj, der skal derfor foretages fornyet beregning af afgift for motorcyklen, jf. registreringsafgiftslovens § 1, stk. 3.

Retten tager på denne baggrund Skatteministeriets frifindelsepåstand til følge."

Sagsøgte [sic] indgav den 12. november 2015 ankestævning, hvori påstan-den om bortfald af registreringsafgiften på 109.164 kr. blev gentaget.

I brev af samme dato til Person 2 bekræftede Sagsøgte, at han ville bistå med landsretssagen. Af brevet fremgik bl.a. følgende:

"Timepriser

Vi fakturerer som ved byretten på baggrund af registreret tid til en timepris på 4.375 inkl. moms. Vi afregner som udgangspunkt efter medgået tid. Det forventes, at omkostninger vil ud-gøre 200.000-240.000 kr. inkl. moms frem til landsrettens dom.

(...)

Fakturering og betaling

Alle priser er inklusiv moms, jf. vores almindelige betingelser.

Der skal ved indgivelse af stævning betales en retsafgift, der maksimalt kan være 2.000. Ved berømmelse af sagen til hovedforhandling skal der betales en berømmelsesafgift, der maksimalt kan udgøre 2.000 kr. Hertil kommer eventuelle sagsomkostninger.

Det bekræftes, at sagen er omfattet af de nugældende regler om omkostningsgodtgørelse i skatteforvaltningslovens kapital 19, hvorefter der ydes omkostningsgodtgørelse til sagkyndig bi-stand i skattesager fra det tidspunkt, hvor SKAT har truffet afgørelse. Godtgørelsen er som udgangspunkt på 50%. Hvis der opnås medhold i overvejende grad, er godtgørelsen på 100 %.”

Ved brev af 19. november 2015 til SKAT søgte Sagsøgte på vegne af Person 2 om omkostningsgodtgørelse på 50 % af salæret på 231.250 kr. inkl. moms opkrævet ved faktura af 13. oktober 2015.

Advokat 6 v. Advokatfuldmægtig afgav svarskrift af 24. november 2015 på vegne af Skatteministeriet. Der blev nedlagt påstand om stadfæstelse af byrettens dom, idet man gjorde samme anbringender gældende og påberåbte sig samme bevisligheder som for byretten.

SKAT traf den 15. februar 2016 afgørelse om at yde omkostningsgodtgørelse på 50 % af salæret på 211.250 kr. inkl. moms opkrævet ved fakturaen af 13. oktober 2015, hvorefter der ville blive udbetalt 115.625 kr. SKAT tog på ny forbehold for et krav om tilbagebetaling.

Ved faktura af 11. marts 2016 opkrævede Advokatfirma 1 et salær på 56.250 kr. inkl. moms. Herudover blev der opkrævet 384,50 kr., som betaling for kopiering, i alt 961,25 kr. for fragt budkørsel og 1.460 kr. i retsafgift i forbindelse med anke-stævningen, således at fakturabeløbet udgjorde i alt 59.056,25 kr. Det fremgik, at der var brugt knap 13 timer på bistanden, der primært omfattede gennemgang af dommen af 9. november 2015, drøftelser med Person 2, udarbejdelse af ankestævning samt udarbejdelse af udkast til ankereplik.

Ved brev af 26. april 2016 til SKAT søgte Advokatfirma 1 om omkostnings-godtgørelse på 50 % af salæret på 59.056,25 kr. inkl. moms.

Sagsøgte indleverede den 4. juli 2016 ankereplik på vegne af Person 2. Det fremgik heraf, at man ønskede afhøring af 4 vidner, herunder 3 personer, der havde været med på den rejse til USA, hvor motorcyklen oprindeligt var blevet købt.

SKAT meddelte ved en udateret afgørelse, at der blev ydet omkostningsgodtgørelse på 50 % af salæret på 59.056,25 kr. inkl. moms opkrævet ved fakturaen af 11. marts 2016, hvorefter der ville blive udbetalt 29.528,12 kr. SKAT tog igen forbehold for at kræve tilbagebetaling.

Ved faktura af 13. september 2016 opkrævede Advokatfirma 1 et salær på kr. 164.062,50 kr. inkl. moms. Det fremgik, at der var brugt 37 timer på bistanden, der bl.a. vedrørte udarbejdelse og indlevering af ankereplik samt forberedelse til hovedfor-handlingen, herunder udarbejdelse af ekstrakt og materialesamling.

Hovedforhandlingen fandt sted den 16. september 2016.

Østre Landsret afsagde den 28. september 2015 dom, hvorved byrettens dom blev stad-fæstet. Person 2 blev pålagt sagsomkostninger på 30.000 kr.

Ved faktura af 3. oktober 2016 opkrævede Advokatfirma 1 et salær på 46.562,50 kr. inkl. moms. Det fremgik at der var brugt knapt 11 timer på bistanden, der bl.a. vedrørte afholdelse af to møder med Person 2, udarbejdelse af procedure samt deltagelse i hovedforhandlingen.

Ved brev af 24. oktober 2016 til SKAT søgte Sagsøgte på vegne af Person 2 om omkostningsgodtgørelse på 50 % af salæret på 164.062,50 kr. inkl. moms opkrævet ved fakturaen af 13. september 2016.

Ved et andet brev af 24. oktober 2016 til SKAT søgte Sagsøgte på vegne af Person 2 om omkostningsgodtgørelse på 50 % af beløbet på 46.652,50 kr. opkrævet ved faktura af 3. oktober 2016.

Ved endnu et brev af 24. oktober 2016 til SKAT søgte Sagsøgte på vegne af Person 2 om omkostningsgodtgørelse på 50 % af sagsomkostningerne på 30.000 kr., som Person 2 var blevet pålagt i byretten, samt om omkostnings-godtgørelse på 50% af sagsomkostningerne på 30.000 kr., som Person 2 var ble-vet pålagt i landsretten.

SKAT traf ved et udateret brev afgørelse om at imødekomme ansøgningen om omkostningsgodtgørelse på 50 % af salæret på 164.062,50 kr. inkl. moms opkrævet ved fakturaen af 13. september 2016, salæret på 46.562,50 kr. inkl. moms opkrævet ved fakturaen af 3. oktober samt sagsomkostningerne på i alt 60.000 kr.

SKAT opgjorde i samme brev det samlede salær for byretssagen hvoraf der var ydet omkostningsgodtgørelse, til 506.560 kr. inkl. moms, hvortil kom sagsomkostningerne på 30.000 kr. Det samlede salær for landsretssagen, hvoraf der var ydet omkostningsgodtgørelse, blev opgjort til 269.681,25 kr., hvortil kom sagsomkostninger på 30.000 kr.

Det fremgik endvidere af brevet, at SKAT ville undersøge rimeligheden af salæret.

Ved brev af 5. januar 2017 til Advokatfirma 1 meddelte SKAT, at man ville foretage en rimelighedsvurdering af salæret på 505.560 kr., inkl. moms for bistand med byretssagen, og SKAT bad om en række akter og oplysninger. Ved et tilsvarende brev der ikke er dateret, meddelte SKAT, at man også ville foretage en rimelighedsvurdering af salæret på 269.681,25 kr. inkl. moms for bistand med landsretssagen.

Sagsøgte fremsendte ved e-mail af 23. januar 2017 materiale til SKAT, herunder en nærmere redegørelse for sit tidsforbrug i forbindelse med de enkelte fakturaer samt print af tidsregistrering.

Parternes påstande og anbringender

Klagen

SKAT har påstået, at Advokatfirma 1's salær for bistand med afgiftssagen i de to instanser skal nedsættes.

SKAT har i den forbindelse gjort gældende, at sagens genstand er den yderligere registre-ringsafgift på 109.164 kr., og at sagsomkostningerne både i byretten og landsretten blev fastsat til 30.000 kr., idet der blev taget hensyn til sagen karakter, omfang og resultat. Sagen var ikke kompliceret idet den afhang af materielle bevisligheder og ikke er juridi-ske fortolkninger.

SKAT har anført, at den gennemsnitlige timesats i sagen er 4.375 kr. inkl. moms, og at der er registreret 115,51 timer på byretssagen og 60,5 timer på landsretssagen på i alt 176 ti-mer. SKAT har endvidere anført, at Sagsøgte også ydede bistand i sagen ved Landsskatteretten, hvor han brugte 25,25 timer. Det fremgår desuden, at honoraraftalen er 5. august 2014, at Sagsøgte gav et overslag på 130.000-140.000 kr. inkl. moms for bistand mod byretssagen.

SKAT har endvidere anført, at Person 2 ikke har fået medhold i hverken Landsskatteretten, byretten eller landsretten, og at SKAT ikke har kendskab til, om Sagsøgte har særligt kendskab til sager vedrørende registreringsafgift.

Indklagede

Advokatfirma 1 har påstået godkendelse af salæret og har til støtte herfor gjort gældende at det afregnede salær er rimeligt, idet der alene er afregnet for den tid, der er registreret på sagerne. Alle afregninger er foretaget efter aftale med klienten, der ikke har haft bemærkninger til afregningerne og den tid, der er specificeret i fakturaerne.

Advokatfirma 1 har desuden anført, at timeprisen på 4.375 kr. inkl. moms ikke overstiger timeprisen for advokater med tilsvarende erfaring på skatte- og afgifts-området, og at det skal tages i betragtning, at administrative omkostninger er indeholdt i timeprisen,

Advokatfirma 1 har endvidere anført, at byretssagen blev mere omfattende end forventet, idet der under sagen var behov for yderligere gennemgang og drøftelse af tekniske data, herunder en fuld teknisk manual for motorcyklen. SKAT satte desuden også i landsretssagen spørgsmålstegn ved de tekniske data for motorcyklen, hvorfor landsretssagen også blev omfattende rent teknisk.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet mod deltagelse af 5 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Efter retsplejelovens § 126, stk. 2, må en advokat ikke kræve mere salær for sit arbejde, end hvad der kan anses for rimeligt.

Det opkrævede salær skal ses i forhold til bl.a. sagens betydning og værdi for klienten, sagens udfald, arten og omfanget af det arbejde, advokater har udført, og det mod sagen forbundne ansvar.

Advokatnævnet lægger til grund, at Advokatfirma 1 har opkrævet et salær på 505.100 kr. inkl. moms for bistand med byretssagen. Nævnet bemærker i den forbindelse, at berammelsesafgiften på 1.460 kr. opkrævet ved faktura af 9. juli 2015 ikke udgør salær, hvorfor nævnet ikke er kompetent til at tage stilling til beløbet. Advokatnævnet lægger for så vidt angår landsretssagen til grund, at salæret udgør 266,875 kr. inkl. moms. Nævnet bemærker i den forbindelse, at fakturaen af 11. marts 2016 indeholder en række faktiske afholdte udgifter, som ikke udgør salær, hvorfor nævnet ikke er kompetent til at tage stilling dertil.

Advokatnævnet lægger til grund, at Person 2 ved henvendelse til Advokatfirma 1 var forbruger.

Når klienten er forbruger, skal advokaten i forbindelse med indgåelsen af aftalen om bistand af egen drift og på klar og tydelig måde skriftligt og direkte til klienten oplyse klienten om de vigtigste elementer i den påregnede bistand, om fastsættelsen af salæret, og om de med bistand forbundne omkostninger.

Hvis bistanden ydes til et fast salær, skal dette oplyses. Hvis det ikke er muligt på forhånd at beregne salærets størrelse, skal advokaten enten angive den måde, hvorpå salæret vil blive beregnet, eller give et begrundet overslag. Beløb skal oplyses inklusive moms.

Sagsøgte gav i brev af 5. august 2014 til Person 2 et prisoverslag for så vidt angik bistanden mod byretssagen. Det fremgik heraf, at Sagsøgte forventet dog at salæret ville udgøre 130.000-140.000 kr. inkl. moms.

Sagsøgte gav i brev af 12. november 2015 ligeledes et prisoverslag for så vidt angik bistand don med landsretssagen. Det fremgik heraf, at Sagsøgte forventede, at salæret ville udgøre 200.000-240.000 kr. inkl. moms.

Når en advokat har givet et prisoverslag, skal klienten så tidligt som muligt orienteres skriftligt, hvis det samlede salær forventes at overstige det beløb, der er angivet i prisoverslaget. Advokaten skal af egen drift orientere klienten direkte herom på en klar og entydig måde.

Advokatfirma 1 ses ikke skriftligt at have orienteret Person 2 om, at salæret ville overstige de prisoverslag, der var givet af Sagsøgte, og salæret kan derfor efter nævnets opfattelse maksimalt udgøre 140.000 kr. inkl. moms for bistanden med byretssagen og maksimalt 240.000 kr., inkl. moms for bistanden med landsretssagen.

Advokatnævnet finder imidlertid, at der bør foretages en yderligere skønsmæssig ned-sættelse af salæret for såvel bistanden ved byretten som salæret for bistanden ved lands-retten, idet sagen efter nævnets opfattelse ikke kan berettige til et tidsforbrug, der mod-svarer et salær på samlet 330.000 kr. inkl. moms.

Nævnet lægger herved særligt vægt på sagens værdi og på sagens begrænsede juridiske kompleksitet.

Salæret for bistanden med byretssagen nedsættes herefter skønsmæssigt til 100.000 kr. inkl. moms, Dons salæret for bistanden med landsretssagen skønsmæssigt nedsættes til 50.000 kr., jf. retsplejelovens § 146, stk. 1.

Advokatnævnet pålægger Advokatfirma 1 at betale det eventuelt for me-get modtagne salær tilbage inden 4 uger. Ud over salæret skal Advokatfirma 1 betale renter af beløbet. Renten er sædvanlig procesrente; det vil sige Nationalbankens udlånsrente mod tillæg af 8%. Udlånsrenten kan oplyses af pengeinstitutterne. Beløbet skal forrentes fra det tidspunkt hvor Advokatfirma 1 modtog beløbet som betaling, til det tidspunkt, hvor Advokatfirma 1 betaler beløbet til-bage.

Herefter bestemmes:

Advokatfirma 1's samlede salær nedsættes til i alt 150.000 kr. inkl. moms.

...

Af Advokatnævnets kendelse af 25. marts 2019 fremgår:

”Sagens parter:

I denne sag har Skattestyrelsen (tidligere SKAT) klaget over Advokatfirma 1, København.

Klagens tema:

Skattestyrelsen har klaget over Advokatfirma 1's salær på 515.262,50 kr. inkl. moms for bistand til Person 3 i forbindelse med en landsretssag vedrørende registreringsafgift på en motorcykel.

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 12. juni 2018.

Sagsfremstilling:

Person 3's motorcykel blev synet og godkendt den 4. januar 2005 med en række konstruktive ændringer. Motorcyklen havde da en Shovelhead motor.

Motorcyklen blev beslaglagt don 28. april 2011 i forbindelse med en ransaging.

Baggrunden for beslaglæggelsen var ifølge politirapporten "mistanke om uoriginal ind-prægning af stelnummer samt mulig brug af uoriginalt stel/konstruktiv ændring af stel". Motorcyklen havde på dette tidspunkt en TwinCam motor.

Ved brev af 15. juli 2011 til SKAT skrev politiet bl.a. følgende:

"Jeg skal på vegne af Vestegnen Politi anmode SKAT om, at foretage en vurdering af, hvorvidt der er grundlag for, at rejse krav om fornyet afgiftsberigtigelse, samt om hvorvidt køretøjet opfylder betingelserne for registrering.

(....)

Baggrunden for beslaglæggelsen var mistanke om forfalskning af stelnummer, hvilket er blevet behæftet ved en kriminalteknisk undersøgelse den 12. maj 2011.

Konklusionen var, at der var tale om en forfalskning af stelnummeret"

Politiets henvendelse til SKAT gav ikke grundlag for et afgiftskrav mod Person 3.

Byretten traf den 4. august 2011 afgørelse om, at politiet kunne opretholde beslaglæggelsen, og denne afgørelse blev efterfølgende stadfæstet af landsretten.

I maj 2012 blev det efter forespørgsler til Harley Davidson Europa afklaret, at stelnummeret var originalt. Harley Davidson udtalte desuden, at der var foretaget motorskifte, der ikke var muligt uden foretagelse af konstruktive ændringer af stelbeslag på motorcyklen og at det desuden var muligt, at ophæng til motor/gearkasse/bagsvinger var modificeret og stellet udvidet bagtil, hvilket dog ikke kunne bekræftes med den foreliggende dokumentation.

Sagen blev herefter af politiet forelagt SKAT på ny, og SKAT tilkendegav den 29. maj 2012, at man ønskede at beslaglægge motorcyklen til sikkerhed for registreringsafgift, idet det vurderedes, at motorcyklen havde tabt sin afgiftsmæssige identitet. Byretten godkendte ved afgørelse af 22. juni 2012, at beslaglæggelsen blev opretholdt.

SKAT fremsendte efter det oplyste den 13. juli 2012 et forslag til afgørelse, hvorved det blev pålagt Person 3 at betale en registreringsafgift på 79.993 kr., og SKAT traf den 17. september 2012 endelig afgørelse i overensstemmelse med forslaget.

SKAT lagde bl.a. til grund, at motorcyklen var konstruktivt ændret ved afskæring af stellet i forbindelse med udskiftning af motor samt gearkasse, og at motorcyklen efter ombygningen ikke var afgiftsmæssig identisk med det tidligere afgiftsberigtigede køretøj.

SKAT's afgørelse blev påklaget til Landsskatteretten, det den 9. september 2013 stadfæstede SKAT's afgørelse.

Person 3's daværende advokat udtog den 18. november 2013 på vegne af Person 3 stævning mod Skatteministeriet med påstand om, at ministeriet tilpligtes at anerkende, at motorcyklen havde besvaret sin afgiftsmæssige identitet og som følge heraf var fritaget for betaling af ny registreringsafgift. Det blev i den forbindelse bl.a. gjort gældende, at retten alene skulle vurdere, om bortfjernelsen af beslaget udgjorde en konstruktiv ændring, der udløste ny registreringsafgift, idet SKAT ved ikke at reagere på henvendelsen af 15. juli 2011 måtte anses for at have accepteret de på daværende tidspunkt kendte konstruktive ændringer.

Kammeradvokaten afgav svarskrift af 19. februar 2014 og påstod på vegne af Skatteministeriet frifindelse, idet det bl.a. blev gjort gældende at sagsøgte ikke havde godtgjort, at ændringerne af motorcyklen var sket som udslag af løbende vedligeholdelse, ligesom

ændringerne under alle omstændigheder efter en samlet vurdering gik ud over, hvad der kunne foretages afgiftsfrit. Kammeradvokaten afviste desuden, at SKAT ved ikke at reagere på politiets henvendelse af 15. juli 2011 havde givet tilsagn om ikke at opkræve ny afgift.

Ved replik af 17. marts 2014 ændrede Person 3's advokat påstanden til, at Skat-teministeriet skulle tilpligtes at anerkende, at Person 3 ikke var forpligtet til at betalt fornyet registreringsafgift på 79.993 kr. af motorcyklen. I replikken gjorde Person 3's advokat bl.a. gældende, at der var tale om løbende vedligeholdelse ved udskiftninger af motorcyklens dele, og han redegjorde i den forbindelse for ændringer af motorcyklen, herunder for at udskiftningen af motoren ikke medførte effektforøgelse på mere end 20%.

I processkrift I af 16. juni 2014 gjorde Person 3's advokat gældende, at SKAT's afgørelse af 17. september 2012 var ugyldig, idet kravet måtte anses som forældet efter både den ordinære frist i skatteforvaltningslovens § 31, stk. 1, og efter den ekstraordinære frist i skatteforvaltningslovens § 32, stk. 1, stk. 3.

Kammeradvokaten afgav processkrift A af 14. august 2014, hvori det bl.a. blev gjort gældende, at sagsøgeren ikke har løftet bevisbyrden for, at ændringerne af motorcyklen var sket som led i løbende vedligeholdelse gennem et længere tidsrum. Don samtidig udskiftning af motoren, gearkassen og krumtappen samt ændringer af stellet i 2010 alene og i hvert fald sammen med de øvrige ændringer af motorcyklen udgjorde således en så omfattende ombygning, at motorcyklen ikke længere svarede til den model, type og årgang, der var lagt til grund ved afgiftsberigtigelsen. Hertil kom, at effekten af den ny motor fortsat var udokumenteret.

Kammeradvokaten gjorde desuden gældende, at opkrævningen af registreringsafgiften var rettidig idet den ordinære frist efter skatteforvaltningslovens § 31, stk. 1, først udløb i maj 2013, hvor der var gået 3 år og 3 måneder efter udskiftning af gearkassen i februar 2010. Kravet var endvidere rejst rettidigt i medfør af den ekstraordinære frist i skatteforvaltningslovens 32, stk. 1, nr. 3, idet Person 3 havde handlet forsætligt eller i hvert fald groft uagtsomt.

Byretten afsagde dom i sagen den 3. november 2014, og Skatteministeriet blev frifundet. Retten fandt, at motorcyklen som følge af de nævnte konstruktive ændringer, især ændringer af motor og stel, ikke kunne anses for at have besvaret sin afgiftsmæssige identitet. Retten fandt endvidere, at opkrævningen af den nye registreringsafgift var sket rettidigt, idet det var sket inden for den ordinære frist i skatteforvaltningslovens § 31, stk. 1. Person 3 blev pålagt at betale 24.000 kr. i sagsomkostninger til Skatteministeriet til dækning af udgiften til advokatbistand.

Person 3 kontaktede herefter Advokatfirma 1, og Advokat 7 udtog den 13. november 2014 ankestævning på vegne af Person 3 med samme påstand som ved byretten.

Ved aftalebrev af 19. november 2014 til Person 3 skrev Sagsøgte fra Advokatfirma 1, at han ville bistå med sagen ved landsretten. Af brevet fremgik desuden bl.a. følgende:

" Timepriser

Vi fakturerer som ved byretten på baggrund af registreret tid til en timepris på 3.500 kr. inkl. moms. Vi afregner som udgangspunkt efter medgået tid. Det forventes, at omkostninger vil udgøre 245.000 kr. inkl. moms frem til landsrettens dom.

[....]

Fakturering og betaling

[....]

Det bekræftes, at sagen er omfattet af de nugældende regler om omkostningsgodtgørelse i skatteforvaltningslovens kapitel 19, hvorefter der ydes omkostningsafgørelse til sagkyndig bistand i skattesager fra det tidspunkt, hvor SKAT truffet afgørelse. Godtgørelsen er som udgangspunkt på 50%. Hvis der opnås medhold i overvejende grad, er godtgørelsen på 100%."

Ved faktura af 10. marts 2015 til Person 3 opkrævede Advokatfirma 1 et salær på 160.750 kr. inkl. moms for bistand med sagen i perioden fra den 13. november 2014 til den 28. februar 2015.

Af specifikation vedrørende fakturaen fremgår, at bistanden omfattede følgende:

”

- Gennemgang af dokumenter fra tidligere advokat,
- Telefoniske drøftelser med klient heraf
- Gennemgang af byretsdom,
- Fremsendelsesbrev og korrespondance med Østre Landsret, november 2014,
- Brev til Kammeradvokaten af 13. november 2014,
- Udarbejdelse og indgivelse af ankestævning af 13. november 2014 for Østre Landsret,
- Udarbejdelse af udkast til supplerende processkrift, herunder gennemgang af praksis,
- Forberedelse og afholdelse med møde med klient den 12. december 2014,
- Gennemgang af skrivelse fra Kammeradvokaten af 13. januar 2015,
- Gennemgang af skrivelse fra Østre Landsret,
- Fortsat udarbejdelse af supplerende processkrift,
- Skrivelse til Østre Landsret og Kammeradvokaten om fristforlængelse,
- Forberedelse og afholdelse af møde med klient den 16. februar 2015,
- Skrivelse til Østre Landsret og Kammeradvokaten om fristforlængelse, Forberedelse og afholdelse af møde med klient den 2. marts 2015
- Færdiggørelse af supplerende processkrift, Øvrig korrespondance, telefonsamtaler og e-mails i perioden frem til den 28. februar 2015."

Sagsøgte afgav den 11. marts 2015 supplerende processkrift på vegne af Person 3, hvori sagens hidtidige forløb blev gennemgået. Der blev i den forbindelse rettet forskellige fejl i de faktiske oplysninger, der var fremlagt for byretten, og det blev præciseret, at motorcyklen efter Showelhead motoren men før TwinCam motoren havde haft en Evolution Motor. Herudover blev enkelte bilag, der var fremlagt ved en fejl, trukket tilbage. Der blev desuden henvist til og citeret fra praksis, og følgende var bl.a. anført:

"Det gøres gældende, at der efter prøvelse er vide rammer for ændringer af en motorcykel uden, at dette medfører tab af identitet. Det således, at der skal være en mulighed for at foretage almindelig løbende vedligeholdelse af motorcyklen. Der skal endvidere være mulighed for at skifte sliddele, inden de bryder sammen.

I sagens natur vil der være foretaget flere ændringer ved ældre motorcyklen end Nye motorcykler. Den af sagen omhandlede motorcykel er en ældre motorcykel fra 1982 og således ca. 29 år gammel på tidspunktet for appelindstævntes opstart af sagen om ny afgift som følgende af tab af identitet.

[...]

Det gøres afsluttende endvidere gældende, at ændringerne efter afgiftsberigtigelsen af motorcyklen i 2001 er foretaget over en længere årrække som beskrevet ovenfor, og at der derfor er tale om vedligeholdelse, der falder ind under registreringsafgiftslovens § 7a."

Ved brev af 14. april 2015 til SKAT ansøgte Sagsøgte på vegne af Person 3 om omkostningsgodtgørelse på 50 % af bl.a. salæret på 160.750 kr., der var opkrævet ved fakturaen af 10. marts 2015. Det fremgik, at salæret dækkede bistand L

45'93 timer af 3.300 kt. (inkl. moms). I rubrikken Yderligere ansøgning vedr. samme in-stans vil fremkomme senere (acotobetaling)" på ansøgningskemaet var, der sat kryds ved "ja" .

Ved faktura af 13. maj 2015 til Person 3 opkrævede Advokatfirma 1 salær på 623.262,50 kr. inkl. moms for bistand med sagen i perioden fra den 17. marts til den 7. maj 2015.

Af specifikation vedrørende fakturaen fremgår, at bistanden omfattede følgende:

- *Gennemgang af aktindsigt,*
- *Yderligere gennemgang af aktindsigt,*
- *Møde med klient,*
- *Gennemgang af korrespondance med Østre Landsret,*
- *korrespondance med Kammeradvokaten og Østre Landsret omkring udsættelse af indgivelse af svarskrift,*
- *Øvrig korrespondance, telefonsamtaler og e-mails i perioden frem til den 7. maj 2015,"*

SKAT imødekom den 27. maj 2015 ansøgningen om omkostningsgodtgørelse på 50 % af bl.a. salæret på 160.750 kr. SKAT tog forbehold for eventuelt krav om tilbagebetaling, hvis det i forbindelse med sagens endelige afregning kunne konstateres, at der helt eller delvist var sket udbetaling af uberettiget godtgørelse.

Kammeradvokaten afgav svarskrift den 3. juni 2015 og påstod på vegne af Skatteministeriet stadfæstelse af byrettens dom. Svarskriftet indeholdt desuden en række opfordringer, der udsprang af de nye oplysninger i det supplerende processkrift.

Kammeradvokaten bestred på vegne af Skatteministeriet, at der skulle være vide rammer for ændring af en motorcykel uden, at det medførte tab af identitet, og anføre, at adgangen efter registreringslovens § 7 a, stk. 1 og 2, til afgiftsfrit at foretage ændringer af et kø-retøj er snæver og begrænset til reparation eller genopbygning, som foretages, fordi køretøjet er beskadiget som følge af tæring, slidtage *[sic]* og lignende, og hvor reparationer sker som udslag af løbende vedligeholdelse.

Kammeradvokaten anførte desuden bl.a., at en række af oplysningerne i det supplerende processkrift var nye i forhold til oplysningerne, det var fremme i byretten, og at der i nogle tilfælde var tale om oplysninger, der var i modstrid med oplysningerne i byretten.

Ved brev af 10. juli 2015 til SKAT ansøgte Sagsøgte på vegne af Person 3 om omkostningsgodtgørelse på 50 % af salæret på 23.262,50 kr., der var opkrævet ved fakturaen af 13. maj 2015. I rubrikken "Yderligere ansøgning vedr. samme instans vil fremkomme senere (acotobetaling)" på ansøgningskemaet var der sat kryds ved "ja".

SKAT imødekom den 23. september 2015 ansøgningen om omkostningsgodtgørelse og tog på ny forbehold for et eventuelt krav om tilbagebetaling.

På forespørgsel oplyste en sekretær fra Advokatfirma 1 i e-mail af 1. oktober 2015 til SKAT, at salæret på 23.262,50 kr. inkl. moms vedrørte bistand i 5,32 timer af 3.500 kr. (ekskl. moms).

Ved faktura af 13. oktober 2015 til Person 3 opkrævede Advokatfirma 1 salær på 34.375 kr. moms for bistand i med sagen i perioden fra den 1. juli til den 30. september 2015.

Af specifikation vedrørende fakturaen fremgår, at bistanden omfattede følgende:

”

- *Møde med SKAT torsdag den 17. september 2015 (inkl. forberedelse)*
- *opfølgende på møde den 17. september 2015 og i den forbindelse orientering af klient,*

Gennemgang af e-mails af 2. juli 2015 fra Østre Landsret (retsbog for hovedforhandlingen den 19. april 2016),

- *øvrige korrespondance, telefonsamtaler og e-mails i perioden frem til den 30. september 2015,"*

Ved brev af 29. januar 2016 til SKAT ansøgte Sagsøgte på vegne af Person 3 om omkostningsgodtgørelse på 50 % af salæret på 34.375 kr. Det fremgik, at salæret dækkede bistand i 7,90 timer af 3.500 kr. (ekskl. moms). I rubrikken "Yderligere ansøgning vedr. samme instans vil fremkomme senere (acantobetaling)" på ansøgnings-skemaet var der sat kryds ved "ja".

Sagsøgte, afgav den 17. februar 2015 Processkrift I på vegne af Person 3, Sagsøgte fastholdt i den forbindelse bl.a., at der var vide rammer for, hvad der kunne kaldes almindelig vedligeholdelse, og han henviste i den forbindelse til et notat fra Skatteministeriet, hvoraf dette fremgik, og opfordrede til, at notatet blev fremlagt i sin helhed og til, at det blev begrundet, hvis opfattelsen skulle være ændret.

Sagsøgte redegjorde desuden for udskiftningen af den oprindelige Showel-head motor til en Evolution motor i 2010, og for at denne udskiftning ikke medførte en effektforøgelsen der kunne medføre tab af afgiftsmæssig identitet.

Sagsøgte afgav den 25. februar 2016 Processkrift II på vegne af Person 3 og gjorde heri gældende, at SKAT's afgørelse af 17. september 2015 om Afkrævning af registreringsafgift ikke var gyldig, idet fristreglen i skatteforvaltningslovens § 32, stk. 2, ikke var overholdt. Sagsøgte henviste i den forbindelse til, at SKAT ikke havde reageret inden for 6 måneder efter, at SKAT af politiet blev orienteret om ændringerne af motorcyklen.

Ved faktura af 11. marts 2016 til Person 3 opkrævede Advokatfirma 1 et salær på 106.250 kr. inkl. moms for bistand i 24,3 timer i perioden fra den 1. oktober 2015 til den 29. februar 2016.

Af specifikation vedrørende fakturaen fremgår, at bistanden omfattede følgende:

”

- *udarbejdelse af processkrift II*
- *Udarbejdelse af udkast til ekstrakt,*
- *Færdiggørelse af processkrift II (25. februar 2016),*
- *Udarbejdelse af tidsplan, herunder korrespondance med retten og Kammeradvokaten*
- *Forberedelse af og møde med klient (1. februar 2016),*
- *Udarbejdelse af forelæggelse (udkast),*
- *Fortsat udarbejdelse af ekstrakt,*
- *Processkrift II (bilag 26-28),*
- *Litteratursøgning til brug for udarbejdelse af materialesamling,*
- *Udarbejdelse af udkast til materialesamling,*
- *Øvrige korrespondance, telefonsamtaler og e-mails med retten, Kammeradvokaten og klient i perioden frem til den 29. februar 2016, ”*

Kammeradvokaten afgav duplik af 14. marts 2016 på vegne af Skatteministeriet og anførte i den forbindelse, at Person 3's forklaringer i byretten ikke stemte overens med de oplysninger, at der var fremkommet under landsretssagen, men at det under alle omstændigheder lå fast, at der i 2010 var foretaget ændringer i bærende dele af stellet, hvilket var den primære årsag til, at motorcyklen havde skiftet identitet.

Af duplikken fremgik desuden bl.a., at det omtalte notat fra Skatteministeriet, der blev fremlagt i dets helhed, skulle forstås sådan, "at vedligeholdelse (og *kun* vedligeholdelse) er omfattet af reglerne om afgiftsfri *ændringer*, mens ændringer herunder særligt konstruktive ændringer af køretøjet - vil medføre, at køretøjet har skiftet afgiftsmæssig identitet.

Vedrørende forældelse af afgiftskravet anførte Kammeradvokaten, at motoren på motor-cyklen var blevet udskiftet i februar 2010, og at registreringsafgiften skulle have været betalt før ibrugtagningen umiddelbart efter udskiftningen. Fristerne for varsling af ordinær afgiftsfastsættelse udløb derfor i februar 2013, og fristen for fastsættelse af afgiften udløb i maj 2015. Fristerne for ordinær afgiftsansættelse var derfor opfyldt, hvorfor fristerne for ekstraordinær afgiftsansættelse ikke var relevante.

I tilfælde af, at landsretten måtte finde, at motorcyklen havde skiftet identitet, men at dette var sket tidligere end tre år før varslingen om afgiftskravet, gjorde Kammeradvokaten gældende at fristerne efter skatteforvaltningslovens § 32 var opfyldt bl.a. fordi Person 3 havde udvist grov uagtsomhed.

Begge parter afgav Sammenfattende Processkrift af 12. april 2016.

Ved faktura af 13. april 2016 til Person 3 opkrævede Advokatfirma 1 et salær på 56.250 kr. inkl. moms for bistand med sagen i marts 2016.

Af specifikation vedrørende fakturaen fremgår, at bistanden omfattede følgende:

- ”
- *Fortsat udarbejdelse af ekstrakt*
  - *Fortsat udarbejdelse af materialesamling,*
  - *Gennemgang af Kammeradvokatens ankeduplik af 14. marts 2016,*
  - *herunder gennemgang af nye bilag M-P,*
  - *Orientering af klient og ankeduplik og i den forbindelse vurdering heraf, Udarbejdelse af sammenfattende processkrift*
  - *Øvrig korrespondance, telefonsamtaler og e-mails i perioden frem til den 31. marts 2016,”*

Advokatfirma 1 udarbejdede forud for hovedforhandlingen materialesamling på 266 sider med lovgivning og praksis samt ekstrakt på ca. 250 sider.

Sagen blev hovedforhandlet den 19. april 2016, hvor Person 3 og et vidne afgav forklaring. Sagsøgte har i forbindelse med klagesagen fremlagt sine notater til brug ved forelæggelse og procedure samt spørgsmål til vidner.

SKAT imødekom den 20. april 2016 ansøgningen af 13. oktober 2015 om omkostningsgodtgørelse på 50 % af salæret på 34.375 kr. inkl. moms og tog på ny forbehold for et eventuelt krav om tilbagebetaling. Af afgørelsen fremgik desuden bl.a. følgende:

” Vi beder dig sende klagesagens afgørelse til os, når den er afgjort, så vi kan afslutte din sag om dækning af udgifter til rådgiver. Hvis du fik fuldt medhold eller medhold i overvejende grad i sagen, kan du få dækkes de sidste 50 procent af dine udgifter til rådgiver.”

Ved brev af 29. april 2016 til SKAT ansøgte Sagsøgte på vegne af Person 3 om omkostningsgodtgørelse på 50 % af salæret på 106.250 kr., der var opkrævet ved fakturaen af 11. marts 2016. Det fremgik, at salæret dækkede bistand i 24,29 timer af 3.500 kr. ekskl. moms. Der var ikke foretaget afkrydsning i rubrikken "Yderligere ansøgning vedr. samme instans vil fremkomme senere (acontobetaling)" på ansøgningskemaet.

Ved brev af 2. maj 2016 til SKAT ansøgte Sagsøgte på vegne af Person 3 om omkostningsgodtgørelse på 50 % i salæret på 56.250 kr. inkl. moms, der var opkrævet ved fakturaen af 13. april 2016. I rubrikken "Yderligere ansøgning vedr. samme instans vil fremkomme senere (acontobetaling)" var der på dette ansøgningskema sat kryds ved 'nej'.

Ved faktura af 12. maj 2016 til Person 3 opkrævede Advokatfirma 1 salær på 134.375 kr. inkl. moms for bistand med sagen i april 2016.

Af specifikation vedrørende fakturaen fremgår, at bistanden omfattede følgende:

- ”
- *Færdiggørelse af materialesamling,*
  - *Email korrespondance med Kammeradvokaten,*
  - *Telefoniske drøftelser med Kammeradvokaten omkring materialesamling og ekstrakt,*
  - *Færdiggørelse af sammenfattende processkrift,*
  - *Email korrespondance med Kammeradvokaten omkring materialesamling og ekstrakt,*
  - *e-mail korrespondance med Kammeradvokaten omkring frafald af berettigede forventninger ved hovedforhandlingen,*
  - *Indgivelse af sammenfattende processkrift til Østre Landsret og Kammeradvokaten,*
  - *Forberedelse og forelæggelse,*
  - *Email korrespondance med Kammeradvokaten omkring forelæggelsen,*
  - *Møde med klient,*
  - *Udarbejdelse af procedure,*
  - *Forberedelse og deltagelse i hovedforhandling kl. 9.30-15.00,*
  - *Gennemgang af retsbog af 20. april 2016,*
  - *Øvrig korrespondance, telefonsamtaler og e-mails i perioden frem til den 30. april 2016”*

Landsretten afsagde dom den 17. maj 2016, hvor byrettens dom blev stadfæstet.

Landsretten fandt, at motorcyklen ikke svarede til det i registreringsattesten omhandlede køretøj, og at motorcyklen derfor havde mistet sin afgiftsmæssige identitet, idet ændringerne ikke kunne anses for en reparation eller genopbygning omfattet af registreringsafgiftslovens § 7a. Landsretten fandt desuden af de grunde, som byretten havde anført, at SKAT havde fremsat kravet om betaling af afgiften rettidigt, jf. skatteforvaltningslovens § 31, stk. 1. Person 3 blev pålagt at betale 25.000 kr. i sagsomkostninger for landsretten.

Ved e-mail af 21. juni 2016 til Sagsøgte bad SKAT om, at man til brug for behandlingen af ansøgningen af 2. maj 2016 fik tilsendt ankestævningen, og Sagsøgte fremsendte denne samt det supplerende processkrift af 11. marts 2015 ved e-mail af 27. juni 2016.

Ved afgørelse af 4. juli 2016 imødekom SKAT ansøgningen af 29. april 2016 om omkostningsgodtgørelse på 50% af salæret på 106.250 kr. inkl. moms, som var opkrævet ved fakturaen af 11. marts 2016.

Ved en anden afgørelse af 4. juli 2016 imødekom SKAT også ansøgningen af 2. maj 2016 om omkostningsgodtgørelse på 50 % af bl.a. salæret på 56.250 kr. inkl. moms, som var opkrævet ved fakturaen af 13. april 2015.

I begge afgørelser tog SKAT på ny forbehold for et eventuelt krav om tilbagebetaling og skrev desuden bl.a. følgende:

”Vi beder dig sende klagesagen afgørelse til os, når den er afgjort, så vi kan slutte din sag om dækning af udgifter til rådgiver. Hvis du får fuldt medhold eller medhold i overvejende grad i sagen, kan du få dækket de sidste 50 procent af dine udgifter til rådgiver.”

Ved brev af 24. oktober 2016 til SKAT ansøgte Sagsøgte på vegne af Person 3 om omkostningsgodtgørelse på 50 % af salæret på 134.375 kr. inkl. moms kr. [sic], der var opkrævet ved fakturaen af 12. maj 2016. I rubrikken "Yderligere ansøgning vedr. samme instans vil fremkomme senere (acountobetaling)" var der på dette ansøgningsskema sat kryds ved "ja". Herudover var der også sat kryds ved "ja" i rubrikken "Er afgørelse, kendelse eller dom afsagt?"

Ved afgørelse af 25. januar 2017 imødekom SKAT ansøgningen af 24. oktober 2016 om omkostningsgodtgørelse. SKAT tog på ny forbehold for et eventuelt krav om tilbagebetaling og bad på ny om at få tilsendt afgørelsen i sagen, når sagen var sluttet.

SKAT meddelte ved brev af 23. maj 2018 til Advokatfirma 1, at man ønskede at undersøge rimeligheden af salærkravet i forbindelse med landsretssagen, hvorfor man bad om at få tilsendt bl.a. time-sagsregnskab og sagsakter udarbejdet af Advokatfirma 1. SKAT opgjorde i den forbindelse det samlede salær til 517.714,10 kr. inkl. moms, hvoraf der var udbetalt omkostningsgodtgørelse på halvdelen, dvs. 258.857,05 kr.

Advokatfirma 1 fremsendte det ønskede materiale ved brev af 31. maj 2018. Af time-sagsregnskabet fremgik, at der var registreret 232 timer på sagen, hvoraf Sagsøgte havde brugt 208 timer.

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

Skattestyrelsen har påstået, at Advokatfirma 1 salær skal nedsættes, idet salæret findes væsentligt urimeligt.

Skattestyrelsen har i den forbindelse bedt om, at sagen behandles, selvom det seneste salærkrav er fra maj 2016, idet SKAT ikke blev orienteret om, at der var truffet afgørelse i sagen eller om en slutafregning af sagen.

Skattestyrelsen har henvist til, at det fremgik af afgørelserne om udbetaling af omkostningsgodtgørelse, at afgørelsen i sagen skulle fremsendes, når afgørelsen forelå og til at det fremgik af ansøgningen af 24. oktober 2016, at der ville komme yderligere ansøgning om omkostningsgodtgørelse.

Advokatfirma 1 har opkrævet et samlet salær på 515.262,50 kr. inkl. moms for 127 timers bistand i perioden fra 13. oktober 2013 til 30. april 2015. Bistanden er ydet af Sagsøgte til en timepris på 4.315 kr. inkl. moms.

Tidsforbruget er efter Skattestyrelsens opfattelse ikke rimeligt i forhold til karakteren af det udførte arbejde.

Advokatfirma 1 udarbejdede ankestævning, supplerende processkrift af 11. marts 2015, sammenfattende processkrift af 12. april 2016, materiale til brug ved forelæggelse/procedure samt ekstrakt og materialesamling. Indholdet af det supplerende processkrift fremgik hovedsagligt [*sic*] af byretsdommen, og det fremgik da også af landsretsdommen, at "parterne har for Landsretten gentaget deres anbringender for by-retten og har procederet i overensstemmelse hermed. Det sammenfattende processkrift var i hovedsagen en sammenfatning af de tidligere sagsakter.

Det er Skatteankestyrelsens opfattelse, at advokater generelt må anses for at være specialister inden for skatteområdet, men styrelsen har ikke kendskab til, om Sagsøgte har stor specialviden på det påklagede område.

Sagen vedrørte en registreringsafgift på 79.993 kr. Ved landsretsdommen blev byrettens dom stadfæstet, således at Skatteministeriet blev frifundet. Person 3's retsstilling blev således ikke ændret som følge af Advokatfirma 1's varetagelse af sagen.

Indklagede:

Sagsøgte har på vegne af Advokatfirma 1 anført, at klagefriten ikke er overholdt. Han har noteret sig Skattestyrelsens begrundelse herfor, idet han samtidig har anført, at Skattestyrelsen var bekendt med, at der var afsagt dom i sagen, idet Skatteministeriet var modpart i sagen.

Sagsøgte har påstået godkendelse af salæret og har til støtte herfor anført, at salæret er rimeligt. Der er alene afregnet for den tid, der er registreret på sagen, alle af-regninger er foretaget efter aftale med Person 3, og han har ikke haft bemærk-ninger til afregningerne og tidsforbruget, der fremgik af fakturaerne.

Timeprisen på 4.375 kr. inkl. moms overstiger ikke timeprisen for advokater med tilsvarende erfaring på skatte- og afgiftsområdet. Sagen viser, at det er muligt at skifte motor uden tab af afgiftsmæssig identitet og kendskab hertil er ekspertviden. Hertil kommer, at timeprisen også indeholder alle administrative omkostninger, herunder forbrug af sekretærid.

Sagsøgte har anført, at det supplerende processkrift indeholdt en supplerende sagsfremstilling, idet de faktiske forhold om ændringen af motorcyklen, der var oplyst for byretten, ikke var konkrete. Hertil kom, at enkelte bilag skulle udgå i sagen, idet de ikke var relevante for sagen. Sagen ved landsretten blev mere omfattende end forventet, fordi der skulle afdækkes nye faktiske forhold. Der blev derfor holdt flere møder med Person 3 ligesom der blev holdt møde med SAD (Sammenslutningen af Køretøjsbyggere og Autooprettere i Danmark).

Sagen var desuden tidskrævende, fordi der skulle inddrages en række tekniske forhold, og fordi en korrekt inddragelse af forholdene var afgørende for vurderingen af tab af afgiftsmæssig identitet. Hertil kom omfattende praksis, som skulle sammenholdes korrekt med de korrekte forhold i sagen. Der var således tale om et længere forløb, der strakte sig fra november 2014 til april 2016.

Sagsøgte har anført at det fortsat er hans overbevisning, at Person 3 [sic] burde havde [sic] vundet sagen, allerede fordi reglerne i skatteforvaltningsloven ikke var overholdt af SKAT, men også fordi motorcyklen alene var ombygget i forbindelse med almindelig vedligeholdelse.

Advokatnævnets behandling

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 5 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Fristen for at indgive klager over advokaters salærer findes i retsplejelovens § 146, stk. 2, og i § 18 i bekendtgørelse nr. 20 af 17. januar 2008 om Advokatnævnets og kredsbestyrelsernes virksomhed ved behandling af klager over advokater m.v.

Det fremgår heraf, at klager skal indgives senest 1 år efter, at klageren er blevet bekendt med kravet om vederlag. Fristen regnes fra den endelige afregning af, den pågældende sag. Advokatnævnet kan dog behandle en klage, der er indgivet for sent, når fristoverskridelsen er rimeligt begrundet.

Advokatnævnet lægger til grund, at Skattestyrelsen i oktober 2016, hvor Sagsøgte i sin ansøgning om omkostningsgodtgørelse oplyser at der ville komme yderligere ansøgninger om omkostningsgodtgørelse vedrørende samme sag; ikke var bekendt med at landsretten allerede den 17. maj 2016 havde truffet afgørelse i sagen. Det bemærkes i den forbindelse, at det forhold at retssager var anlagt mod Skatteministeriet, efter nævnets opfattelse ikke i sig selv medførte, at Sagsøgte kunne se bort fra anmodningerne om at fremsende den afsluttende dom, når denne forelå.

Det fremgår ikke af sagen, hvornår i perioden fra oktober 2016 til juni 2018 Skattestyrelsen blev bekendt med landsretsdommen af 17. maj 2016, men Advokatnævnet finder, at der, selv hvis klagen er indgivet senere end et år efter, at styrelsen blev bekendt med dommen, foreligger sådanne omstændigheder, at fristoverskridelsen må anses for rimeligt begrundet.

Nævnet lægger i den forbindelse vægt på at Sagsøgte efter den 17. maj 2016 flere gange søgte om omkostningsgodtgørelse og i den forbindelse oplyste, til der ville kunne flere ansøgninger om omkostningsgodtgørelse til samme sag og på at Skattestyrelsen derfor efter nævnets opfattelse var berettiget til at afvente yderligere ansøgninger, således at rimeligheden af det samlede krav kunne vurderes.

Advokatsalæret realitetsbehandler derfor salærklagen.

Efter retsplejelovens § 126, stk. 2, må en advokat ikke kræve højere salær for sit arbejde, end hvad der kan anses for rimeligt.

Det opkrævede salær skal ses i forhold til bl.a. sagens betydning og værdi for klienten, sagens udfald, arten og omfanget af det arbejde, advokaten har udført, og det ned sagen forbundne ansvar.

Person 3 var ved henvendelsen til Advokatfirma 1 forbruger.

Når klienten er forbruger, skal advokaten i forbindelse med indgåelsen af aftalen om bi-stand af egen drift og på klar og entydig måde skriftligt og direkte til klienten oplyse klienten om de vigtigste elementer i den påregnede bistand om fastsættelsen af salæret og om de med bistanden forbundne omkostninger.

Hvis bistanden ydes til et fast salær, skal dette oplyses. Hvis det ikke er muligt på forhånd at beregne salærets størrelse, skal advokaten angive den måde, hvorpå salæret vil blive beregnet eller givet et begrundet overslag. Beløbet skal oplyses inklusive moms.

Ved brev af 19. november 2014 til Person 3 orienterede Advokatfirma 1 om, at sagen som udgangspunkt ville blive afregnet efter medgået tid til en ti-mepris på 3.500 kr. inkl. moms. Der blev samtidig givet et overslag på "245.000 kr. inkl. moms frem til landsrettens dom".

Når en advokat har givet et prisoverslag, skal klienten så tidligt som muligt orienteres skriftligt, hvis det samlede salær forventes at overstige det beløb, der er angivet i prisoverslaget. Advokaten skal af egen drift orientere klienten direkte herom på en klar og entydig måde.

Advokatfirma 1 ses ikke skriftligt at have orienteret Person 3 om, at salæret ville overstige det prisoverslag, der var givet i brevet af 19. november 2014, og samlet kan derfor maksimalt udgøre 245.000 kr. inkl. moms.

Advokatnævnet finder imidlertid, at der bør foretages en yderligere skønmæssig ned-sættelse af salæret, idet sagen efter nævnets opfattelse ikke kan berettiges til et tidsfor-brug, der modsvarer et salær på 245.000 kr. inkl. moms.

Nævnet finder i den forbindelse, at der – uanset at det må lægges til grund, at Sagsøgte i forbindelse med landsretssagen måtte påtage sig at undersøge og dokumentere forhold, der burde have været korrekt oplyst for byretten – må lægges vægt på sagens værdi og på, at sagen kun i mindre omfang vedrørte juridiske problemstillinger. De yderligere forhold, der skulle belyses i forbindelse med landsretssagen var således efter det oplyste primært faktuelle forhold omkring motorcyklen, og ikke nye juridiske problemstillinger.

Hertil kommer, at sagen var blevet tabt i såvel Landsskatteretten som byretten, og at sagen også blev tabt i landsretten.

Advokatfirma 1's salær nedsættes herefter skønmæssigt til 100.000 kr. inkl. moms, jf. retsplejelovens § 146, stk. 1.

Advokatnævnet pålægger Advokatfirma 1 at betale det eventuelt for meget modtagne salær tilbage til SKAT inden 4 uger. Ud over salæret skal Advokatfirma 1 betale renter af beløbet. Renten er sædvanlig procesrente; det vil sige Nationalbankens udlånsrente med tillæg af 8 %. Udlånsrenten kan oplyses af pengeinstitut-terne. Beløbet skal forrentes fra det tidspunkt, hvor Advokatfirma 1 modtog beløbet som betaling, til det tidspunkt, hvor Advokatfirma 1 betaler beløbet tilbage.

Herefter bestemmer

Advokatfirma 1 salær på 515.262,50 kr. inkl. moms nedsættes til 100.000 kr. inkl. moms.”

Forklaringer

Under hovedforhandlingen har Sagsøgte afgivet forklaring.

Sagsøgte har forklaret blandt andet, at han blev uddannet jurist i 1992 og efterfølgende ansat som fuldmægtig i Skatteministeriets departement. Efter tre år i departementet blev han udstationeret som sekretær for Folketingets Skatte-udvalg, hvor han var indtil 1998. Han startede herefter som advokatfuldmægtig hos advokatfirmaet Horten og blev advokat den 2. oktober 2000. Han deponerede sin advokatbeskikkelse i en periode, hvor han fungerede som skatterådgiver i Revisionsfirma 1 og Revisionsfirma 2, og fik beskikkelsen gen-udleveret i 2006. Som advokat har han ført flere skattesager, hvor der er anmodet om omkostningsgodtgørelse. Han har i sit virke ikke modtaget andre salærklager end de tre, som er omhandlet i sagen.

Advokatfirma 1 med fælles overskudsdeling og bogholderi. Han var medstifter af selskabet, partner og bestyrelsesformand, indtil han stoppede i firmaet i 2019 efter eget valg. Fra og med 2019 var hans engagement i Advokatfirma 1 under afvikling, og han fratrådte som bestyrelsesformand den 14. marts 2019. Han har formidlet ansøgninger om omkostningsgodtgørelse i regi af Advokatfirma 1.

Beslutninger vedrørende advokatfirmaets drift blev truffet i partnerkredsen, som mødtes løbende. På partnern møder blev driften gennemgået, herunder økonomi og status på udestående debitorer, og der blev truffet afgørelse i komplerede sager. Det var partnerkredsen, som besluttede, om en afgørelse om salærnedsættelse skulle indbringes for domstolene. Hvis han var uenig i en beslutning om ikke at indbringe en afgørelse, kunne han ikke selv gå videre med det, fordi advokatfirmaet var part i klagesagen og ikke han. Ud over partnern møderne var der ugentlige møder, hvor nye kunder og nye sager med eksisterende kunder blev gennemgået. En salærklage ville blive behandlet på et partnern møde og ikke på det ugentlige møde.

I de tre omhandlede sager er der faktureret i overensstemmelse med normal procedure, hvorefter der én gang månedligt blev afregnet efter medgået tid. I de sager, hvor han var ansvarlig advokat, tog han stilling til, om der skulle af-

regnes eller ej på baggrund af en udskrift fra firmaets økonomisystem, som han modtog fra administrationschefen.

I alle tre sager blev der udarbejdet et aftalebrev. Sagen vedrørende Person 1 startede i Advokatfirma 2, men der blev indgået en ny aftale om, at sagen skulle føres af Advokatfirma 1. Det var en byretssag, og aftalebrevet indeholdt på den baggrund en række standardiserede opgaver og oplysning om, at der ville blive afregnet efter medgået tid. Der blev løbende givet meddelelse til klienterne i de sager, hvor honoraret oversteg overslaget. I sagerne vedrørende Person 1 og Person 2 var der desuden en løbende dialog med klienterne om tidsforbruget, som var stort. Alle tre klienter blev orienteret om tidsforbruget, når de modtog fakturaerne. Alle de i sagen fremlagte fakturaer er sendt til og modtaget af klienterne.

Han rykkede ikke personligt for betaling af fakturaerne. Det var administrationschefens opgave at rykke på baggrund af debitorlisten. Hvis der ikke skulle rykkes, var det en partnerbeslutning.

Der var et efterfølgende forløb, hvor han over for SKAT skulle indestå for, at arbejdet var udført, og vedlægge en specifikation over sit tidsforbrug. Han er ikke bekendt med, om de tre klienter blev taget til inkasso i den periode, hvor anmodningerne om omkostningsgodtgørelse blev vurderet af SKAT. Han forklarede klienterne, hvad forbeholdet i SKAT's afgørelse betød. Afklaringen af det endelige salær afventede SKAT's beslutning. Person 2 og Person 3 indbetalte løbende beløb til Advokatfirma 1.

I sager med omkostningsgodtgørelse blev der som i andre sager sendt fakturaer til klienterne, men sagerne blev ikke sendt til inkasso, så længe man afventede SKAT's afgørelse. Han har anvendt den tid, som fremgår af fakturaerne.

Efter Advokatnævnets kendelser i 2017 redegjorde han for salærnedsættelserne over for partnerkredsen og for, at han forventede, at SKAT ville komme frem til det samme resultat som Advokatnævnet. Partnerkredsen besluttede, at afgørelserne vedrørende Person 1 og Person 2 ikke skulle indbringes for domstolene, hvilket han var uenig i. De to salærtilgodehavender blev herefter nedskrevet. Han orienterede også partnerkredsen, da Advokatrådet på baggrund af salærnedsættelserne i 2017 bad Advokatfirma 1 om oplysninger vedrørende faktureringen i sagerne. Han besvarede Advokatrådets henvendelse og sendte kopi af de efterspurgte dokumenter.

Kontokortet af 30. april 2018 vedrører Person 2. Person 2 foretog en betaling på 4.500 kr. og derefter flere månedlige betalinger på 1.500 kr. Betalingerne viser, at Person 2 erkendte at skyldte det opkrævede beløb.

Kontokortet af 30. maj 2017 vedrører Person 1's byretssag, hvilket var den sag, som Advokatrådet rettede henvendelse om. Person 1 havde tre verserende sager hos Advokatfirma 1, og de havde forskellige journalnum-re. Betalingen på 2.000 kr. angående retsafgift til Østre Landsret vedrører et an-det journalnummer og dermed en anden sag end den, som Advokatrådet ret-tede henvendelse om.

Der var en løbende dialog med de pågældende klienter, mens sagerne verse-rede. De blev også via opkrævningerne gjort bekendt med, hvad de skyldte. Det ville være en partnerbeslutning, hvis klienterne på det tidspunkt, hvor SKAT havde bedt om redegørelser, skulle tages til inkasso. Der blev løbende sendt rykkere til klienterne, selv om sagerne ikke blev sendt til inkasso.

Han sendte specifikationer over den tid, han havde anvendt på sagerne til SKAT ved brevene af 26. september 2016, 23. januar 2017 og 30. januar 2017. Der var ingen, som betvivlede, at han havde brugt det opgjorte antal timer. Det tids-forbrug, som fremgår af specifikationerne, stammer fra Advokatfirma 1's tidsre-gistreringssystem og udgjorde grundlaget for faktureringerne.

Person 1 foretog ikke indbetalinger. Han havde ikke mulighed for at an-melde sit krav i Person 1's konkursbo, da konkursen indtrådte i 2010, og man kan ikke anmelde fordringer, der er opstået efter fristdagen. Han har ikke oplyst, at Person 1 løbende indbetalte 1.500 kr.

Kontokortet vedrørende Person 2 viser saldoen efter tilbagebetalingen til SKAT. Der blev ikke udstedt kreditnotaer til Person 2 eller i øvrigt foretaget krediteringer i sagen. For Person 2 var skattesagen principiel. Han havde en løbende dialog med Person 2 om det udførte arbejde og forklarede ham, at uanset hvordan klagesagen endte, skulle han betale Advokatfirma 1's salær. Den dialog var en klar indikation af, at Person 2 anerkendte at skyldte beløbet til Advokatfirma 1. Der blev ham bekendt ikke underskrevet noget forlig om betaling af 45.000 kr. til fuld og endelig afgørelse.

Hvad angår Person 3 fulgte de den normale procedure vedrørende fakturering og rykkere, og Person 3 stod på firmaets debitorliste.

Påkravsskrivelser af 7. marts og 13. august 2019 må være sendt, fordi sagen skulle overgå til retslig inkasso. Hvis et salærkrav ikke inddrives hos en klient, vil sagen uanset en eventuel omkostningsgodtgørelse give underskud.

Når man søger om omkostningsgodtgørelse, skal man redegøre specifikt for de timer og opgaver, der vedrører sagen. Det er formelt klienten, som søger om godtgørelsen og skriver under på, at arbejdet er udført. Han skal som advokat også skrive under på, at arbejdet er udført. Når klienten skriver under på an-

søgningen, erkender den pågældende samtidig, at han er forpligtet til at betale sin andel af salæret. Disse sager var første gang, hvor han oplevede, at SKAT tog forbehold for tilbagebetaling.

Han har fået aktindsigt i Kammeradvokatens fakturaer i de tre skattesager, som viser, at Kammeradvokaten fakturerede for henholdsvis 89,5, 72 og 63 timer i Person 2's, Person 1's og Person 3's sager, hvor han selv fik godkendt et langt mindre tidsforbrug. SKAT har ikke lidt noget tab i sagerne.

Han havde løbende drøftelser med Person 1 om salærets størrelse i forhold til sagsgenstanden. Person 1's holdning var, at sagen skulle føres ved domstolene for at blive vundet helt. Person 1 var klar over, at han skulle betale Advokatfirma 1's salær. Han ved ikke, om der er indbetalt beløb, efter han stoppede i advokatfirmaet. Person 1 betalte ikke nogen del af det skyldige beløb, inden han stoppede hos Advokatfirma 1. Han var klar over, at Person 1 var erklæret konkurs, inden han påtog sig sagen. Han overvejede ikke at opkræve et depositum hos Person 1 på grund af konkursen. Hvis partnerkredsen havde besluttet, at Person 1 skulle i fogedretten, måtte han have accepteret det. Han har ikke fået oplyst, at der ikke skulle være blevet sendt rykkere til Person 1. Advokatrådet efterspurgte ikke eventuelt rykkere i sagen, hvilket er årsagen til, at der ikke er fremlagt rykkere fra før 2019.

For Person 2 var sagen principiel, og der var et omfattende teknisk bevismateriale. Han gennemgik løbende med Person 2, hvor meget tid han brugte på sagen. Han kender ikke Person 2's økonomi, men han var ikke under konkurs.

Han havde løbende samtaler med Person 3 om udgifterne, herunder om at Person 3 havde svært ved at betale.

Det er sædvanligt at foretage endelig afregning, når sagen er afsluttet. Der kan være klienter, som gerne vil vente med at betale størstedelen af salæret, indtil sagen er afsluttet. Det er ikke usædvanligt løbende at modtage mindre betalinger og en større betaling til sidst. Det har aldrig været hensigten, at klienterne ikke skulle betale hans honorar.

Parternes synspunkter

Civilstyrelsen har i sit påstandsdokument anført:

”...
3. **ANBRINGENDER**

Der er ikke grundlag for at tilsidesætte Advokatnævnets kendelse af 16. december 2021 [...], hvorved Sagsøgte blev frataget retten til at udøve advokatvirksomhed i et år.

3.1 Skyldsspørgsmålet

Af retsplejelovens § 126, stk. 1, fremgår, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik. Advokaten skal udføre sit hverv grundigt, samvittighedsfuldt og i overensstemmelse med, hvad berettigede hensyn til klientens tarv tilsiger, og så gerne skal fremmes med fornøden hurtighed.

Advokatnævnet lagde vægt på, at Sagsøgte, i de tre skattesager omfattet af kendelsen, havde søgt og modtaget omkostningsgodtgørelse uden at dokumentere, at han i overensstemmelse med skatteforvaltningslovens § 52 havde opkrævet salær hos sine klienter svarende til de beløb, som SKAT havde udbetalt i omkostningsgodtgørelse.

Advokatnævnet fandt herefter med rette, at Sagsøgte havde misbrugt den offentlige tilskudsordning i skatteforvaltningslovens § 52 og derved groft tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Det er ubestridt, at Sagsøgte som udførende advokat i det fakturerende Advokatfirma 1 i disciplinær sammenhæng var ansvarlig for salærfastsættelsen og for håndteringen af omkostningsgodtgørelsesreglerne.

Sagsøgte har fortsat ikke dokumenteret, at han i de tre sager modtog betaling fra klienterne i henhold til fakturaerne eller i øvrigt, at han forsøgte at inddrive betaling af salæret i videre omfang end vurderet af nævnet. Han har således ikke løftet sin bevis-byrde.

Skattemyndighederne er berettiget til at forelægge spørgsmålet om salærets rimelighed for Advokatnævnet, jf. bl.a. bemærkningerne til lovforslag nr. 54 af 17. januar 2002 (FT 2001-02, tillæg A, s. 1399-1400, afsnit 4) og lovforslag nr. 28 af 5. oktober 2016 (FT 2016-17, tillæg A, nr. L 28, afsnit 3.4.1), hvilket er tilfældet i denne sag, hvor Advokatnævnet har nedsat salæret i medfør af retsplejelovens § 146, stk. 1 [...], idet salærene ikke kunne anses for rimelige, jf. retsplejelovens § 126, stk. 2 (nærmere om i afsnit 3.1.1-3.1.3 nedenfor).

Herefter traf SKAT endelige afgørelser om tilbagebetaling af den udbetalte omkostningsgodtgørelse i overensstemmelse med ordningen beskrevet i skatteministerens (endelige) svar på spørgsmål 6 fra Advokatsamfundet under udvalgsbehandlingen af lovforslag nr. L 28 af 5. oktober 2016 (FT 2016-17, tillæg B, nr. L 28, spg. 6, s. 6-7).

Advokatnævnet er kompetent til at træffe afgørelse om, hvorvidt advokaters adfærd udgør en tilsidesættelse af god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, herunder i sager hvor Advokatrådet som følge af tilsynsforpligtelsen har rejst en sag i anledning af en advokats misbrug af en offentlig tilskudsordning i skatteforvaltningslovens § 52, jf. retsplejelovens § 143, stk. 2, samt at sanktionere overtrædelserne med en tidsbegrænset frakendelse, jf. retsplejelovens § 147 c, stk. 8. Det er således med rette, at Advokatnævnet har sanktioneret Sagsøgtes tilsidesættelse af god advokatskik. Det er i den sammenhæng uden betydning, at skattemyndighederne efter skatteforvaltningsloven træffer afgørelse om udbetaling (og tilbagebetaling) af omkostningsgodtgørelse.

Det bestrides i øvrigt, at skattemyndighedernes forbehold om tilbagebetaling af ydet omkostningsgodtgørelse til de tre klienter har betydning for vurdering af Sagsøgtes tilsidesættelse af god advokatskik efter retsplejelovens § 126, stk. 1, ligesom det bestrides som udokumenteret, at det ”*efter omstændighederne ikke [kan, red.] udelukkes, at det kan være i strid med god advokatskik at indlede retslig inkasso mod en klient, hvor den endelige afklaring af advokatvirksomhedens salærkrav er uafklaret*” [...].

Selv i det tilfælde, at retten måtte finde, at Sagsøgte har opkrævet og inddrevet beløb i overensstemmelse med reglerne i skatteforvaltningslovens kapitel 19, er de opkrævede salærer åbenbart i strid med kravet om rimelighed i retsplejelovens § 126, stk. 2, jf. også Advokatnævnets kendelser om nedsættelse af salærene [...]. Af den grund er der

under alle omstændigheder grundlag for den pålagte sanktion, hvilket ligeledes fremgår af anklageskriftet subsidiære punkt [...].

Sagsøgte har således fortsat ikke tilvejebragt et grundlag for at tilsidesætte Advokatnævnets kendelse af 16. december 2021 [...].

3.1.1 Konkret om klienten Person 1

Sagsøgte har ikke dokumenteret, at klienten Person 1 i en retssag om registreringsafgift på en bil havde betalt eller var forpligtet til at betale salær for hans arbejde i et omfang, der var overensstemmende med det over for SKAT oplyste honorar-krav.

Advokatnævnet nedsatte ved kendelse af 27. september 2017 (bilag 3) efter en klage fra SKAT salæret for sagen i byretten fra 696.600 kr. inkl. moms til 200.000 kr. inkl. moms, fordi det registrerede tidsforbrug ikke kunne anses for at være velbegrundet, og det beregnede salær fandtes derfor ikke rimeligt, jf. retsplejelovens § 126, stk. 2. Kendelsen er ikke efterfølgende indbragte for domstolene, og retten kan derfor lægge nævnets sagsfremstilling og begrundelse til grund.

I den sammenhæng bemærkes det, at det i sagsfremstillingen i Advokatnævnets kendelse af 27. september 2017 [...] fremgår, at Sagsøgte i perioden fra den 14. oktober 2014 til den 11. december 2015 sendte fakturaer til Person 1 på samlet 699.273,15 kr. inkl. moms.

Som dokumentation for inddrivelsen af gælden har Sagsøgte henvist til en rykkerskrivelse dateret den 19. juli 2018 [...]. Rykkerskrivelsen vedrører ikke et beløb, der tilnærmelsesvist er på størrelse med beløbet, som blev søgt om og modtaget i omkostnings-godtgørelse, og rykkerskrivelsen er fremsendt adskillige år efter fakturaerne blev fremsendt, og efter Advokatrådet henvendte sig til ham vedrørende sagen om nedsættelse, som de fik kendskab til gennem aktindsigt ved Advokatnævnet. Der er ikke herudover fremlagt dokumentation for inddrivelsen af tilgodehavendet mod Person 1.

Det bestrides desuden, at Sagsøgte med gældbogen vedrørende Person 1's konkurs i 2010 har dokumenteret, at han var afskåret fra at inddrive kravet mod Person 1. Endelig bestrides det, at Person 1 løbende har betalt 1.500 kr. månedligt fra og med december 2016.

3.1.2 Konkret om klienten Person 2

Sagsøgte har ikke dokumenteret, at klienten Person 2 i en retssag om registreringsafgift på en motorcykel havde betalt eller var forpligtet til at betale salær for hans arbejde i et omfang, der var overensstemmende med det over for SKAT oplyste honorar-krav.

Advokatnævnet har ved kendelse af 27. september 2017 [...] efter klage fra SKAT nedsat salæret for sagen i byretten fra 505.100 kr. inkl. moms til 100.000 kr. inkl. moms og for ankesagen i landsretten fra 266.875 kr. inkl. moms til 50.000 kr. inkl. moms, dels fordi det beregnede salær uvarslet oversteg salær-overslaget for de to instanser, dels fordi det registrerede tidsforbrug ikke kunne anses for at være velbegrundet, og det beregnede salær fandtes derfor ikke rimeligt, jf. retsplejelovens § 126, stk. 2. Kendelsen er ikke efterfølgende indbragte for domstolene, og retten kan derfor lægge nævnets sagsfremstilling og begrundelse til grund.

Sagsøgtes mail af 11. juli 2018 til Person 2 [...], hvorefter der angiveligt er indgået et forlig om betaling af 45.000 kr., indgik også for Advokatnævnet [...]. Der er fortsat ikke fremlagt dokumentation for betaling af beløbet.

3.1.3 Konkret om klienten Person 3

Sagsøgte har ikke dokumenteret, at klienten Person 3 i en retssag om registreringsafgift på en motorcykel havde betalt eller var forpligtet til at betale salær for hans arbejde i et omfang, der var overensstemmende med det over for SKAT oplyste honorarkrav.

Advokatnævnet har ved kendelse af 25. marts 2019 [...], efter klage fra SKAT nedsat salæret for sagen i landsretten fra 515.262,50 kr. inkl. moms til 100.000 kr. inkl. moms, dels fordi det beregnede salær uvarslet oversteg salæroverslaget for de to instanser, dels fordi det registrerede tidsforbrug, uanset at han ikke havde ført sagen i byretten, ikke kunne anses for at være velbegrundet, og det beregnede salær fandtes derfor ikke rime-ligt, jf. retsplejelovens § 126, stk. 2. Kendelsen er ikke efterfølgende indbragte for domsto-lene, og retten kan derfor lægge nævnets sagsfremstilling og begrundelse til grund.

Der henvises til Advokatrådets bemærkninger hertil [...], hvoraf det bl.a. kan fremhæves, at Person 3 alene har indbetalt 17.500 kr. inkl. moms, hvoraf 15.000 kr. var til dækning af Sagsøgtes honorar, ud af det fakturerede beløb på samlet 515.262,50 kr. inkl. moms.

3.2 Sanktionsfastsættelsen

Af retsplejelovens § 147 c, stk. 8, fremgår, at Advokatnævnet kan frakende en advokat retten til at udøve advokatvirksomhed i et tidsrum fra 6 måneder til 5 år eller indtil videre, hvis advokaten har gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen overtrædelse af sine pligter som advokat, og hvis de udviste forhold giver grundlag for at antage, at vedkommende ikke for fremtiden vil udøve advokatvirksomhed på forsvarlig måde.

Advokatnævnet lagde med rette vægt på, at Sagsøgte i tre tilfælde havde mis-brugt den offentlige tilskudsordning i skatteforvaltningslovens § 52 og derved gentagne gange groft tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Advokatnævnet fandt herefter med rette, at Sagsøgte efter forholdenes karakter, herunder grovheden heraf, ikke for fremtiden vil udøve advokatvirksomhed på forsvarlig måde, jf. retsplejelovens § 147 c, stk. 8, og at frakendelsen skulle ske i et tidsrum på et år, fordi han ikke tidligere er pålagt sanktioner for tilsidesættelse af god advokatskik.

Advokatnævnet har således allerede ved sanktionsfastsættelsen taget højde for, at Sagsøgte ikke øvrigt er sanktioneret for tilsidesættelse af god advokatskik, hvorfor den omstændighed ikke bør tillægges yderligere vægt.

For en ordens skyld bemærkes, at anmodningen om sagsanlæg er tillagt opsættende virkning, jf. retsplejelovens § 147 e, stk. 3.

3.3 Den subsidiære påstand

Til støtte for den subsidiære påstand er der efter karakteren af Sagsøgtes ad-færd under alle omstændigheder grund til at indskærpe ham alvoren i den gentagne og grove overtrædelse af advokat-pligterne ved at fastsætte en anden mærkbar sanktion.

Det kan eksempelvis være en kortere frakendelsesperiode, hvor den nedre grænse i retsplejelovens § 147 c, stk. 8, er 6 måneder, eller en betinget frakendelse med en mærkbar prøvetid, hvor den øvre grænse i retsplejelovens § 147 c, stk. 3, er op til 5 år, eller med en meget betydelig bøde, hvor den øvre grænse i retsplejelovens § 147 c, stk. 1 er op til 600.000 kr.

...

Sagsøgte har i sit påstandsdokument anført:

”...

ANBRINGENDER

Skatteforvaltningslovens § 52 - kravet om retlig forpligtelse ved omkostningsgodtgørelse fra Skattestyrelsen

[...] omhandler Advokatnævnets kendelser om salærnedsættelser for det af Sagsøgte udførte arbejde for de pågældende klienter. Det kan lægges til grund, at Advokatnævnet i alle tre sager har anset klienterne for retligt forpligtet til at betale for den af Sagsøgte ydede rådgivning. Der er således også efter reglerne i skatteforvaltningslovens § 52 en retlig forpligtelse for de pågældende klienter til at betale de af Advokatfirma 1 udstedte fakturaer.

Advokatnævnets kendelserne [*sic*] betyder dog, at der alene er en forpligtelse for klienterne til at betale et nedsat honorar i sagerne.

Tilsidesættelse af retsplejelovens § 126, stk. 1

Det gøres overordnet gældende, at inddrivelse af skyldige udestående hos Advokatfirma 1 i sagerne er foretaget på forsvarlig vis.

Sagsøgte har ikke personligt foretaget afskrivninger på sagerne. Der er af Advokatfirma 1 foretaget afskrivning på sagerne som følge af endelig afklaring af salærkrav i sagerne, herunder efter endelig afgørelse i sagerne ved Skattestyrelsen.

Det fremgår af sagen, at Advokatfirma 1 har fortsat inddrivelse af sit debitordestående for Person 3 efter Sagsøgtes fratreden. Der henvises til påkravsskrivelse dateret 13. august 2019 [...], hvor administrationschef hos Advokatfirma 1 rykker klienten for betaling af udestående tilgodehavende. Det fremgår tillige, at der tidligere er rykket for betaling den 25. juni 2019, hvor det anføres, at der rykkes for udestående efter nedsættelse af afregnet honorar fra SKATs side [...]. Der skal af klient indbetales kr. 35.000 i udestående honorar til Advokatfirma 1. Op-gørelsen af beløbet fremgår af påkravsskrivelsen til klient, hvor der henvises til hovedstol for F10631 af 12. maj 2016. Det fremgår tillige, at beløbet overgår til retslig inkasso ved manglende betaling.

ooOoo

Det fremgår [...], at Advokatnævnet ved kendelser har truffet afgørelse om størrelsen af salær i sagerne. Hertil kommer, at Advokatnævnets kendelser i relation til salærerne de facto er efterlevet af Advokatfirma 1. Dette samtidig med, at Skattestyrelsen efter, at have taget forbehold om tilbagebetaling efter reglerne i skatteforvaltningsloven efterfølgende har truffet afgørelse om nedsættelse af Advokatfirma 1 salærkrav i sagerne. Dette er ligeledes efterlevet af Advokatfirma 1.

Det gøres gældende, at den oprindelige salærberegning og den konkrete inddrivelse af salærkrav før og efter nedsættelse ikke kan danne grundlag for at statuere, at Sagsøgte har tilsidesat sine pligter som advokat, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Det gøres desuden gældende, at det ved vurdering af en tilsidesættelse af en advokats pligter efter retsplejelovens § 126, stk. 1, skal indgå at Skattestyrelsen overfor klienterne ved modtagelse af fakturaerne i sagerne efter reglerne i skatteforvaltningslovens § 57, tog forbehold om tilbagebetaling af ydet omkostningsgodtgørelse til de pågældende klienter.

Der er under nærværende sag for retten i udstrakt grad redegjort for det udførte arbejde ved fremlæggelse af redegørelser over det udførte arbejde. Redegørelser der er udarbejdet efter anmodning fra Skattestyrelsen og efterfølgende til Advokatnævnet.

Der er tillige af Sagsøgte fremlagt kopi af fakturaer og yderligere dokumentation, der godtgør og sandsynliggør, at Sagsøgte og Advokatfirma 1 i forhold til de pågældende klienter har foretaget en forsvarlig opkrævning af udestående salær.

Det bestrides, at Advokatfirma 1 i perioden fra 20. november 2014 til 13. december 2016 ikke skulle have oplyst de pågældende klienter om deres udestående til Advokatfirma 1.

Det fremgår desuden af sagen, at klienterne i perioden fra 4. august 2015 til 4. juli 2017 mellem SKAT og Sagsøgte har modtaget salæropkrævninger fra Advokatfirma 1 [...]. Desuden fremgår det [...]vedrørende mailkorrespondance og beslutningsreferater i forbindelse med partnermøder i perioden fra 24. marts 2015 til 13. december 2018, at der løbende har været inddrivelse og status i advokatselskabet i forhold til udestående debitorer, herunder eventuelle hensættelse til eventuelle tab på debitorer.

Det gøres gældende, at det efter sagens omstændigheder ikke kan udelukkes, at det ville have været i strid med god advokatskik at indlede retslig inkasso mod en klient, hvor den endelige afklaring af advokatvirksomhedens salærkrav er uafklaret.

-ooOoo-

Til støtte for de nedlagte påstande gøres det tillige gældende, at en salærnedsættelse i sagerne efter retsplejeloven § 126, stk. 2, ikke kan begrunde en sanktion i form af frakendelse af retten for Sagsøgte til at udøve advokatvirksomhed efter retsplejelovens § 147 c, stk. 8.

Det gøres gældende, at Sagsøgte i sit virke som advokat fra og med 2. oktober 2000 har udøvet sit virke på forsvarligvis [*sic*] og i overensstemmelse med god advokatskik.

Det anerkendes, at der af Advokatnævnet er truffet afgørelse om salærnedsættelse i tre sager henholdsvis den 27. september 2017 og 25. marts 2019. Der er dog til dags dato overfor Sagsøgte ikke rejst nogen sager af advokatmyndighederne vedrørende overtrædelse af reglerne i retsplejelovens § 126, stk. 1 og stk. 2.

Tilmed har Advokatmyndighederne afholdt særskilt tilsyn for Sagsøgte uden at tilsynet gav anledning til kritik. Det gøres gældende, at sagens forløb dokumenterer, at Sagsøgte i sit virke som advokat har overholdt sine pligter som advokat.

Omkostningsgodtgørelse

Advokatnævnet henviser i sin kendelse til reglerne i skatteforvaltningslovens § 52 hvoraf det fremgår, at det er en betingelse for retten til godtgørelse af udgiften til sagkyndig bi-stand, at klienten ifølge regning selv skal betale eller har betalt for rådgivningsbistanden. Advokatrådet har fremført, det samme synspunkt for Advokatnævnet.

Det gøres fortsat gældende, at SKAT ved afgørelse i sager om omkostningsgodtgørelse under sagsbehandlingen har taget stilling til om betingelserne for omkostningsgodtgørelse er opfyldt, herunder reglerne i skatteforvaltningslovens § 52. SKAT er i sagerne kommet frem til, at der var en retlig forpligtelse for de pågældende skatteydere til betaling af de omhandlede fakturakrav i sagerne. Dette ændres ikke af, at Skattestyrelsen har nedsat den i sagerne, ydede og udbetalte omkostningsgodtgørelse.

Forudsætningen om, at en skatteyder skal betale eller har betalt, er beskrevet til SKATs juridiske vejledning i afsnit – A.A. 13.4: Godtgørelsesberettiget udgifter [...].

Vejledningen er til skattemyndigheder til brug for deres sagsbehandling og SKAT (Skat-testyrelsen) anses i praksis for bundet af indholdet af vejledningen. Det følger af afsnittet, at det er en forudsætning for at opnå omkostningsgodtgørelse, at den godtgørelsesberet-

tigede hæfter for de udgifter, der søges godtgjort. I det følgende er citat fra afsnittet herom fra vejledningen:

" Skal betale eller har betalt

Det er en forudsætning for at opnå omkostningsgodtgørelse, at den godtgørelsesberettigede hæfter for de udgifter, der søges godtgjort. Det fremgår af SFL § 52, stk. 1, og § 54, jf. "skal betale eller har betalt". Tilsvarende gælder i sager omfattet af SFL § 52, stk. 2, se A.A.13.2 "Omkostningsgodtgørelsens størrelse" i afsnittet "Omkostningsgodtgørelse når Skatteforvaltningen eller Skatteministeriet går videre med en sag".

Der skal være tale om reel hæftelse, både i henhold til fakturaen men også i henhold til aftalen mellem den godtgørelsesberettigede og den sagkyndige.

Fakturaen fra den sagkyndige skal være udarbejdet på grundlag af sædvanlig fakturering og være stilet til den godtgørelsesberettigede. Det fremgår af bekendtgørelse nr. 2051 af 15. november 2021, § 5, stk. 1.

Eksempel

Det fremgik af en salæraftale vedrørende sagkyndig bistand indgået mellem den godtgørelsesberettigede og den sagkyndige, at det var et vilkår, at den sagkyndiges salær skulle beregnes ud fra et "no cure - no pay" princip således, at den sagkyndige oppebar en procentdel af et opnået provenu af klagesagen. Den sagkyndige havde et samarbejde med et advokatfirma, der overtog klagesagerne, når de blev indbragt for næste instans. Vestre Landsret fandt pga. salæraftalen, at den godtgørelsesberettigede aldrig ville komme til at betale mere end fastsat i den oprindelige salæraftale, og at inddragelsen af advokatfirmaet skete på foranledning af den sagkyndige. På den baggrund fandt landsretten, at betingelserne i SFL § 52, stk. 1, om, at der skal være tale om udgifter, som den godtgørelsesberettigede skal betale eller har betalt, ikke var opfyldt. Det er i dommen anført, at det fremgår udtrykkeligt af ordlyden af SFL § 52, at omkostningsgodtgørelse er betinget af, at den skattepligtige "skal betale eller har betalt" rådgiverhonoraret. Det er således en betingelse for at få omkostningsgodtgørelse, at den skattepligtige hæfter for udgifterne til rådgiverbistand. Se SKM2015.479.HR...."

Det fastholdes derfor, at det må indgå i nærværende sag, at realiteten er, at sagen om be-tydelige tab for SKAT rejst af Advokatrådet den 19. oktober 2019 må ses som et udtryk for en de facto genoptagelse af de ved SKAT afsluttede sager om omkostningsgodtgørelse.

Det fremgår af sagen, at det har været afgørende ved "genoptagelsen" af sagerne, at få det til at fremstå *[sic]* som om Sagsøgte har drevet enkeltmandsvirk-somhed, hvilket ikke er tilfældet og bestrides. Det må være væsentligt i forhold til en vur-dering af en kritik efter retsplejelovens bestemmelser om tilsidesættelse af god advo-katskik, at det indgår i vurderingen, at den konkrete inddrivelse i sagerne er sket i kon-tekst af et fuldt integreret advokatkontor med økonomifunktion og bogholderi.

Det forhold, at sagen bygger på et formodet brud på skatteforvaltningslovens regler, har medført en kunstig henvisning til de relevante bestemmelser i loven. Henvisningerne er ikke forkerte, men det fremstår klart af sagen, at den retlige vurdering med udgangs-punkt i initiativet fra Advokatrådet bygger på antagelser og påstande som er udokumen-teret. Som eksempel er afsnit 2.11 i replik af 13. juni 2022, hvor det fremgår:

"Efter ordlyden af bestemmelsen i § 52 skal skattemyndighederne ved afgørelsen om Sagsøgtes klienters ret til omkostningsgodtgørelse først og fremmest tage stil-ling til, om klienten er omfattet af § 53, om udgiften er omfattet af § 54, og om sagen er omfattet af § 55, og skal dernæst konstatere, om klienten skal betale Sagsøgtes salær eller allerede har betalt dette salær. "

Det forholder sig således, at hverken Advokatnævnet eller Sagsøgte har kendskab til det fulde indhold af sagsbehandlingen ved afgørelserne fra skattemyn-dighederne, herunder de konkrete overvejelser forud for, at afgørelserne blev truffet. Dog

må begge parter - som sagen foreligger oplyst - være bekendt med, at Sagsøgte ikke har modtaget omkostningsgodtgørelse.

-ooOoo-

Det er i øvrigt uklart, hvad Advokatrådet i brev af 13. februar 2017 mener med ”lovgivningsinitiativer”. Det følger af L 28 – Forslag til ændring af skatteforvaltningsloven og ligningsloven (kontrol med omkostningsgodtgørelse mv.) i en kommentar til henvendelse af 24. november 2016 til Folketinget skatteudvalg fra Skatteministeren, at Advokatrådet foreslår, at hvis SKAT har en formodning om, at de sker misbrug af reglerne om omkostningsgodtgørelse hos en eller flere advokater, skal SKAT rette henvendelse til Advokatrådet, som på baggrund af henvendelsen kan foretage tilsyn hos de pågældende advokater [...]. Det fremgår, at skatteministeriet ikke var enig i forslaget og følgende blev anført:

” ... Skatteministeriet er ikke enig i denne løsning. Når SKAT skal træffe afgørelse om omkostningsgodtgørelse, er det alene afregningen mellem den sagkyndige og dennes klient, der skal vurderes. Kontrolbestemmelsen er udformet med respekt af det særlige krav på beskyttelse af fortroligheden mellem klient og advokat. SKAT får efter lovforslaget kun adgang til det regnskabsmateriale og andre dokumenter, som vedrører salæraftalen og det økonomiske mellemværende mellem den sagkyndige og dennes klient. Klienten og den sagkyndige vil således fortsat være sikret en fuldt fortrolig kommunikation mellem hinanden om skattesagen i øvrigt, jf. afsnit 3.9.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger. Advokatrådet har tidligere gjort gældende, at Advokatnævnet alene har beføjelsen til at træffe afgørelse om advokatsalær i sager om omkostningsgodtgørelse, hvilket Skatteministeriet ikke er enig i. Efter skatteforvaltningsloven er det SKAT, der træffer endelig afgørelse om udbetaling af omkostningsgodtgørelse og om eventuel tilbagebetaling af godtgørelse. Det er således SKAT, der er rette myndighed til at afgøre, om den sagkyndiges honorar i relation til reglerne i skatteforvaltningsloven om omkostningsgodtgørelse er for højt. I tvivlstilfælde skal SKAT som udgangspunkt forelægge honorarspørgsmålet for Advokatnævnet eller revisororganisationernes resposumudvalg. Ved SKATs vurdering af honorarspørgsmålet lægges der betydelig vægt på afgørelsen fra Advokatnævnet eller brancheorganisationens klagenævn, men SKAT er dog ikke forpligtet til at følge afgørelsen. Formålet med omkostningsgodtgørelsesordningen er at sikre, at en skattepligtig ikke af økonomiske grunde afholder sig fra at gå videre med sin skattesag, hvis den pågældende mener, at SKATs afgørelse er forkert. Jeg vurderer imidlertid, at det er vigtigt at sikre, at der er en balance og rimelighed i ordningen, herunder at ordningen anvendes som forudsat.

Det vil lovforslaget bidrage til at sikre.”

Det fremgår desuden af høringsskema af 5. oktober 2016 fra Skatteministeren til Folketingets Skatteudvalg, at SKAT ikke ønsker at følge forslaget fra Advokatrådet, idet SKAT ønsker ensartet regler for SKAT's kontrol af samtlige rådgivere [...].

Sanktionsfastsættelse

Ved rettens vurdering og stillingtagen til spørgsmålet bør det indgå med betydelig vægt, at efter Sagsøgtets modtagelse af advokatbeskikkelse den 2. oktober 2000 ikke tidligere har haft sager for Advokatnævnet og således aldrig tidligere er blevet pålagt nogen form for sanktioner i relation til hans udøvelse af advokatvirksomhed, herunder for tilsidesættelse af god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Det må endvidere indgå med betydelig vægt ved vurdering af en eventuel sanktion overfor Sagsøgte, at Advokatnævnet ved sin kendelse af 16. december 2021, alene har taget Advokatrådets subsidiære påstand til følge og at Advokatnævnet her lægger vægt på, at Sagsøgte ikke tidligere er pålagt sanktioner for tilsidesættelse af god advokatskik.

Det kan oplyses, at Sagsøgte heller ikke i den efterfølgende periode er blevet pålagt sanktioner for tilsidesættelse af god advokatskik. Der er som tidligere heller ikke rejst nogen sager af advokatmyndighederne vedrørende overtrædelse af reglerne i

retsplejelovens § 126, stk. 1 og stk. 2. Hertil kommer at Advokatmyndighederne har afholdt særskilt tilsyn for Sagsøgte og at tilsynet ikke gav anledning til nogen form for kritik af Sagsøgte (Tilsynsrapport af 23. januar 2023 inkl. bilag [...])

Ved vurdering af brud på god advokatskik som følge af den konkret valgte inddrivelse af Advokatfirma 1's udestående må det vurderingen af en eventuel sanktion indgå, at der i alle tre sager er foretaget inddrivelse.

Hertil kommer, at Sagsøgte i omfattende omfang har bidraget til en oplysning af sagerne i forhold til Advokatrådet og Advokatnævnet. Ligesom der er afgivet detaljeret redegørelser til Advokatnævnet i forbindelse med SKAT's salærklager.

Det gøres fortsat gældende, at der ved rettens vurdering og stillingtagen til spørgsmålet om sanktion bør det indgå med betydelig vægt, at Sagsøgte efter modtagelse af advokatbeskikkelse den 2. oktober 2000 ikke tidligere - udover de tre sager om salærnedsættelse - har haft sager for Advokatnævnet og således aldrig tidligere er pålagt nogen form for sanktioner i relation til udøvelse af advokatvirksomhed, herunder for tilsidesættelse af god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Afsluttende bør det indgå ved fastsættelse af sanktion for tilsidesættelse af god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, at overtrædelsen anses for at være sket, hvor SKAT ikke er kommet frem til, at der foreligger en overtrædelse af skatteforvaltningslovens bestemmelser om omkostningsgodtgørelse, herunder bestemmelsen i skatteforvaltningslovens § 52.

Anbringendet, fremført i Processkrift, A vedr. midlertidig frakendelse af en advokats ret til at udøve advokatvirksomhed jf. retsplejeloven [sic] § 147 c, stk. 5, frafalder.

...”

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen.

Rettens begrundelse og resultat

Tilsidesættelse af god advokatskik

Sagsøgte har på vegne af Advokatfirma 1 i 2014 til 2015 opkrævet salær med i alt 696.600 kr. hos Person 1, som var gået konkurs i 2010. Salæret vedrørte Sagsøgtes arbejde med en byretssag angående registreringsafgift med en påstand på 665.940 kr.

Sagsøgte har på vegne af Advokatfirma 1 i 2014 til 2015 opkrævet salær med i alt 771.975 kr. hos Person 2. Salæret vedrørte Sagsøgtes arbejde med en retssag ved byret og landsret angående re-gistreringsafgift med en påstand på 109.164 kr.

Sagsøgte har på vegne af Advokatfirma 1 i 2014 til 2016 opkrævet salær med i alt 515.262,50 kr. hos Person 3. Salæret vedrørte Sagsøgtes arbejde med en retssag ved landsret om fritagelse for betaling af en registreringsafgift på 79.993 kr.

Sagsøgte har efter de foreliggende oplysninger kun i begrænset omfang eller slet ikke modtaget betaling fra klienterne, ligesom han ikke har taget skridt til at rykke klienterne eller inddrive de omhandlede salærkrav, før SKAT klagede over salærernes størrelse til Advokatnævnet henholdsvis den 28.

november 2016, 22. februar 2017 og 12. juni 2018. Det bemærkes, at Advokatfirma 1's krav mod Person 1 ikke bestod, da Person 1 gik konkurs, hvorfor Sagsøgte ikke kunne søge kravet fyldestgjort hos konkursboet.

Retten finder, at beskrivelsen og karakteren af det udførte arbejde for de 3 klienter ikke stemmer med det betydelige tidsforbrug, som Sagsøgte har opgjort, ligesom det må have stået Sagsøgte klart, at de omhandlede sager om registreringsafgift ikke kunne berettiggende et tidsforbrug og salærer af det opkrævede omfang og dermed ikke til omkostningsgodtgørelse efter skatteforvaltningslovens § 52 i det ansøgte omfang. Det findes uden betydning for vurderingen af Sagsøgtes inddrivelsesbestræbelser, at SKAT i forbindelse med udbetalingen af omkostningsgodtgørelse tog forbehold for at kræve godtgørelsen tilbage.

Herefter og med bemærkning om, at den manglende inddrivelse af kravet mod Person 1's konkursbo ikke tillægges betydning, samt af de grunde, der i øvrigt er anført i Advokatnævnets kendelse af 16. december 2021 tiltræder retten, at Sagsøgte groft har tilsidesat god advokatskik ved væsentlig uberettiget salærberegning og på et åbenbart uberettiget grundlag ansøgte og fik omkostningsgodtgørelse hos SKAT for sin bistand. Det for retten fremkomne og det af Sagsøgte i øvrigt anførte, kan ikke føre til andet resultat.

Sanktion

Sagsøgte har begået forholdene over 2 år i forbindelse med omkostningsgodtgørelse for 3 forskellige klienter og for betydelige beløb begået over for en offentlig myndighed.

På denne baggrund finder retten, at Sagsøgte groft og under omstændigheder, der giver grund til at antage, at Sagsøgte ikke i fremtiden vil udøve advokatvirksomhed på forsvarlig måde, har overtrådt sine pligter som advokat, jf retsplejelovens § 147 c, stk. 8. Retten tiltræder, at frakendelse skal ske for et tidsrum på ét år.

Det forhold, at Sagsøgte ikke efter Advokatnævnets kendelse har tilsidesat god advokatskik, kan ikke føre til andet resultat.

Retten tager herefter Civilstyrelsens påstand til følge.

Opsættende virkning

Efter parternes samstemmende påstande bestemmer retten, at anke har opsættende virkning, jf. retsplejelovens § 147 e, stk. 3.

Sagsomkostninger

Sagsomkostningerne er efter sagens værdi, forløb og udfald fastsat til dækning af advokatudgift med 50.000 kr. og af retsafgift med 3.750 kr., i alt 53.750 kr. Retten har herunder blandt andet lagt vægt på, at hovedforhandlingen ved retten to gange er blevet omberammet på grund af sygdom hos henholdsvis Sagsøgtes advokat og Sagsøgte selv. Civilstyrelsen er ikke momsregistreret.

THI KENDES FOR RET:

Sagsøgte frakendes retten til at udøve advokatvirksomhed i ét år.

Anke af dommen har opsættende virkning.

Sagsøgte skal til Civilstyrelsen betale sagsomkostninger med 53.750 kr.

Beløbet skal betales inden 14 dage.

Sagsomkostningerne bliver forrentet efter rentelovens § 8 a.

Publiceret til portalen d. 31-10-2025 kl. 13:01

Modtagere: Sagsøgte, Sagsøger Civilstyrelsen, Advokat Jan Hansen, Advokat (H) Paw
Bladt Fruerlund